

GAZETA LWOWSKA

wychodzi codziennie rano

Ceny prenumeraty we Lwowie:	Telefony:	ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:	CENA NUMERU	Ceny ogłoszeń:
bez doręczenia do domu miesięcznie zł. 5—	REDAKCJI	LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.	20 gr.	Za 1 wiersz milimetr. (6/10 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 20, w nadesłanym i w nekrologach gr. 20, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, raski w tekście gr. 10, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 10—.
z dostawą do domu zł. 5:30	27. 71-02.	ADMINISTRACJI		Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.
na prowincji:				
z przesyłką pocztową zł. 5:30				
za granicą zł. 8—				

Ostrożność i niezdecydowanie.

Te dwa momenty cechują bezwzględnie wszelkie rozmowy i wszelkie kroki, które się obecnie podejmuje w zakresie rozbrojenia. Znamienne są w tym względzie — skoro się cofniemy nieco wstecz — oficjalne komunikaty o wyniku dyskusji, przeprowadzonej na ten temat w Rzymie między Mussolinim a Simonem. Komunikatów tych było dwa. Pierwszy z nich mówi o „rewizji wzajemnych stosunków zbrojeń” i o „porozumieniu i jedności”. Komunikat późniejszy używa natomiast określenia „obniżenie i ograniczenie zbrojeń”. Nie ulega wątpliwości, że „obniżenie i ograniczenie zbrojeń” jest sformułowaniem, opartym na koncepcjach francusko-angielskich podczas gdy sformułowanie „rewizja wzajemnych stosunków zbrojeń” mieści w sobie cechy niemieckiego punktu widzenia. A więc trzy dni wcześniej przyjmowano sformułowanie, które nie tylko umożliwiał, ale nawet przewidywało dobrojenie Niemiec. Po trzech dniach porzucono tę formułkę, podkreślając w ten sposób sukces stanowiska francusko-angielskiego. Nie chciano tedy zrazić sobie żadnej ze stron, inna rzecz, że Niemcy nie objawiali z tego rodzaju postanowienia sprawy najmniejszego zadowolenia. Ich organa prasowe stwierdziły zgodne, że wynik konferencji rzymskiej zawiodł oczekiwania Rzeszy, ponieważ nie uwzględnił zasadniczych jej postulatów a owszem ujawnił poważny nawrót do pojęć Konferencji Rozbrojeniowej i Ligi Narodów.

Tą samą drogą kroczy to zagadnienie i w dalszym ciągu. Wrezone przez ambasadora Francji w Berlinie, Ponceta kanclerzowi niemieckiemu aide-mémoire nacechowane jest — jak to podkreśliło nawet niemieckie biuro informacyjne — tonem uprzejmości zgody i otwiera drogę do dalszych rokowań francusko-niemieckich. Odpowiedź niemiecka wprawdzie do tej pory nie została oficjalnie ogłoszona, jednakże wiadomości o niej przedostały się do prasy. Wynika z nich wprawdzie, że niemiecki punkt widzenia w stosunku do propozycji francuskich będzie negatywny i że Niemcy utrzymają w tej odpowiedzi wszystkie swe roszczenia, a w pierwszym rzędzie ową „równość praw” jednakże z drugiej strony nie zarzekną się mimo pewnych warunków, zastrzeżeń zawarcia paktu rozbrojeniowego.

Rzecz bądźco bądź ciekawa. Wydawa

Nowy statek polski.

Londyn, 16 stycznia. (PAT) Wczoraj w New Castle odbyło się poświęcenie nowego statku polskiego „Lech”. Jest to statek turbinowy, o pojemności przeszło 2.000 ton rej., zaopatrzone w najnowsze urządzenia dla szybkiego przewożenia i przechowania łatwo psujących się towarów.

„Lech” będzie oddany do użytku z wiosną b. r. i kursować będzie na linii Londyn - Gdańsk - Gdynia i z powrotem.

łoby się, że wreszcie teraz nadszedł czas śmiałych i określonych decyzji. Tymczasem wszystko dzieje się w atmosferze — można śmiało powiedzieć — wyjątkowej lekkości. Namniej zdecydowane jest stanowisko Anglii. Komitet rozbrojeniowy gabinetu brytyjskiego zdobył się jedynie na stwierdzenie, że 1) należałoby przesunąć termin zwołania konferencji rozbrojeniowej; 2) przed nadejściem odpowiedzi niemieckiej na propozycje francuskie nie powinno się podejmować żadnych dalszych decyzji; 3) w naradach rozbrojeniowych pożądanym jest udział delegata amerykańskiego Normana Davisa. W rzeczy samej tedy nic. To od dłuż-

szego już zresztą czasu datujące się niezdecydowane stanowisko Anglii wpłynęło niewątpliwie w poważnym kierunku na wytworzenie się tej sytuacji niepewności i niejasności. Z jakiej ciagle jeszcze nie widać wyjścia. Mogło się wydawać swego czasu, że stanowcze wystąpienie Niemiec doprowadzi do zupełnego wyjaśnienia sytuacji i zajęcia stanowiska przez mocarstwa, tymczasem i to nic nie pomogło i wszyscy się wszystkich boją.

W ostatniej znowu chwili chwyciły się Włochy dawnej propozycji polskiej, wysuniętej przed miesiącami w Genewie przez Ministra Raczynskiego, a mianowicie, by w obecnej

fazie rokowań rozbrojeniowych ograniczyć się do konwencji, obejmującej jedynie takie postanowienia rozbrojeniowe, jakie przyjęte zostaną bez zastrzeżeń przez wszystkie państwa. Ma to stanowić pierwsze stadium w przeprowadzeniu dzieła pokoju. Byłoby to niejako „porozumienie minimalne”, posiadające wprawdzie charakter tymczasowy i pozbawione może większego znaczenia, ale odpreżające poważnie sytuację, panującą obecnie w Europie. Drugie stadium miałyby obejmować reformę Ligi Narodów w myśl znanych już postulatów premiera włoskiego. Trzecie stanowiłoby zorganizowanie pokoju międzynarodowego za pośrednictwem zreformowanej już Ligi Narodów. Dopiero wówczas — zdaniem Mussoliniego — będzie na czasie dyskusowanie szerzej zakrojonej konwencji rozbrojeniowej.

Rezultatem tego wszystkiego jest wprost niemożność oznaczenia choćby terminu zwołania konferencji rozbrojeniowej. Data ta została wyznaczona na dzień 22 stycznia b. r. Tymczasem już dzisiaj okazuje się, że wykluczonym jest, by data ta mogła być dotrzymana. Przewodniczący konferencji Henderson spotyka się z różnymi stronami z propozycją odroczenia posiedzenia, zarówno prezydium, jak i komisji głównej a to w związku z toczeniem się a wciąż nie ukończonymi rozmowami dyplomatycznymi. Henderson prawdopodobnie będzie zmuszony skłonić się do tych propozycji.

Jakie z tego snuć wnioski? Niewątpliwie zachodzi poważna obawa, że chwiejność poszczególnych państw może być łatwo wyzyskana przez tych, którzy nie mają nic do stracenia, a wszystko do zyskania. Przez tych, którzy już nieraz stawiali świat wobec faktów dokonanych a zgola nieoczekiwanych. Z drugiej jednak strony obecna taktyka wielu państw świadczy bezwątpienia także o poważnej trosce, z jaką traktuje się sprawy rozbrojeniowe. Nikt nie może się zdobyć na krok stanowczy w obawie, iżby nie zachwiał on, czy też nie zalamal tak łamliwego dziś jeszcze problemu rozbrojeniowego. Nikt bowiem, choć może sam nie wierzy w realizację sprawy, nie chce rozwiewać smutnym wiecznym pokojem, tak bardzo upragnionym przez całą ludzką dzisiejszą.

Alfred Laniewski.

Ożywienie w handlu łódzkim.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Z Łodzi donoszą: W ubiegłym tygodniu zaobserwowano w Łodzi bardzo poważny zjazd kupców prowincjonalnych, zwłaszcza z Małopolski. Pozytywne zostały znaczne zakupy towarów wełnianych. Specjalnym popytem cieszyły się materiały damskie. Kupcy otrzymywali towary na rachunek otwarty, lub na krótkoterminowe kredyty wekslowe.

10 osób zginęło pod Corsigny w katastrofie samolotowej.

Jaryż, 16 stycznia. (PAT) Pod Nevers (departament Nièvre) wydarzyła się straszna katastrofa samolotowa, w której zginęło 10 osób.

Samolot „Emeraude” z niewyjaśnionych dotąd przyczyn spadł ze znacznej wysokości i po wybuchu benzyny spłonął. Z pod szczątków aparatu wydobyto 6 trupów, wśród których znajduje się gubernator Indochin, Pasquis.

Na pokładzie tego wielkiego statku powietrznego minister lotnictwa Cot odbył niedawno podróż do Moskwy. Samolot ten ustanowił szereg rekordów szybkości lotu, i tak na przestrzeni Paryż—Londyn w ciągu 1 godz. i 7 min., zaś przestrzeń Paryż—Marsylja z powrotem przebył w ciągu 5 godz. 5 min. W tym ostatnim locie samolot osiągnął szybkość 300 km/godz.

Paryż, 16 stycznia. (PAT) Straszna katastrofa samolotowa pod Corsigny wywarła wielkie wrażenie w całej opinii publicznej Francji, wywołując obszernie komentarze prasowe.

Na miejsce katastrofy samolotu „L'Emeraude” udał się minister i podsekretarz stanu w min. lotnictwa, dyrektor techn. służby lotniczej i prezes komisji lotniczej Izby Deputowanych.

Świadkowie stwierdzają, że w dniu katastrofy szalała burza z błyskawicami i padał deszcz ze śniegiem. Prawdopodobne jest, że jedną z głównych przyczyn katastrofy były fatalne warunki atmosferyczne, niektórzy ze świadków zapewniali jednak, że antena radiowa, która zwieszała się pod wiązaniami samolotu, zetknęła się z przewodami elektrycznymi, gdy samolot przelatował nad torem kolejowym. W kołach rzeczoznawców nie wyłączają również możliwości, że katastrofa spowodowała wybuch rezerwaru z tlenem.

Ministerstwo lotnictwa po zebraniu pierwszych zeznań, zarządziło wszczęcie przez władze sądowe jak najbardziej szczegółowych dochodzeń.

Likwidowanie Sowpoltorgu.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Od dn. 8 b. m. toczą się w Warszawie narady przedstawicieli Towarzystwa Polros z pełnomocnikiem Narkomwiesz-torgu p. Firsowem. Obecnie przedmiotem rozmów jest likwidacja Towarzystwa Sowpoltorgu.

Umowa założycielska Sowpoltorgu, zawarta z terminem do dnia 27 stycznia 1931 r., była następnie parokrotnie przedłużana na krótsze okresy. Ostatnio wyłoniła się ewentualność likwidacji Sowpoltorgu, ponieważ jednak umowa Sowpoltorgu była w poprzednich latach jedyną umową formą stosunków handlowych między Polską a Sowietami, instytucji tej nie likwidowano.

Sytuacja uległa zasadniczej zmianie w dniu 10 października 1933, kiedy za warty został międzypaństwowy układ kontyngentowo-celny, tworzący na tle ogólnego zbliżenia polsko-sowieckiego prostsze i szersze podstawy wymiany towarowej między obu krajami, niż umowa Sowpoltorgu.

Istnienie układu celnego uchyla obawy co do powstania pewnej próżni w handlowych stosunkach polsko-sowieckich w razie likwidacji Sowpoltorgu. Enuncjacje prasy sowieckiej, wskazujące na potrzebę uregulowania kwestyj wynikających z obopólnej wymiany towarowej, pozwalają przypuszczać, że uregulowanie tych spraw na nowych podstawach nie powinno w zasadzie napotkać na trudności.

Z komisji długów państwowych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Dnia 13 b. m. w Ministerstwie Skarbu odbyło się posiedzenie komisji długów państwowych, pod przewodnictwem wice prezesa p. H. Holyńskiego.

Sowiety przystępują do Ligi Narodów?

Paryż, 16 stycznia. (PAT) Specjalne zainteresowanie budzi w tutejszych kołach politycznych sprawa ewentualnego przystąpienia Rosji sowieckiej do Ligi Narodów. Zdanem „Intransigent“ odpowiednie zgłoszenie wejdzie na po-

rzadek dzienny obecnej sesji Rady Ligi. Przystąpienie Sowietów do Ligi Narodów wpłynie korzystnie na zbliżenie się również i Stanów Zjedn. do Ge-newy.

Upaństwowienie zapasu złota USA.

Zapowiedź dewaluacji dolara do 50 procent wartości parytetowej.

Londyn, 16 stycznia. (PAT) Prezydent Roosevelt ogłosił dziś orędzie do Kongresu, w którym poruszył kapitalne za-gadnienie stabilizacji dolara i rezerw złota.

Prezydent oświadcza, iż zwraca się z projektem ustawy, mającej na celu polepszenie sytuacji finansowej i monetarnej. Dążeniem jego jest stworzenie stałych rezerw, które pozwolą na uzdrowienie waluty. Emisja i kontrola nad podziałem należy do prerogatyw rządu. Obieg monet złotych nie jest konieczny, gdyż obieg złota prowadzi do tezauryzacji. Rząd Stanów Zjedn. może objąć w posiadanie złoto, znajdujące się pod kontrolą Federal Reserve Bank. Na mocy specjalnej ustawy, nadającej rządowi Stanów Zjedn. prawo rozporządzania całym złotem, będącym własnością Stanów Zjedn. i upoważniającej rząd do wydawania certyfikatów wzamian za złoto, prezydent rozpoczyna nową erę gospodarczo-monetarną w Ameryce. Rząd, rozporządzający całym zapasem złota, postara się utworzyć silne rezerwy.

Z chwilą oddania do dyspozycji rządu całego zapasu złota, nadszedł moment określenia wartości dolara. Ze względu na sytuację, panującą w stosunkach finansowych na świecie, nie jest pożądane w interesie publicznym, aby dokładna wartość dolara w złocie została już teraz określona. Prezydent Stanów Zjednoczonych jest upoważniony do obniżenia wartości dolara nie wyżej jednak jak do 50 proc. Dokładne zbadanie sytuacji każe mu jednak przy-puszczać, że wszelka rewaloryzacja poniżej 60 proc. wartości dawnej dolara nie leży w interesie publicznym.

Na mocy tych pełnomocnictw, uzyskanych z dewaluacji, zostaną użyte na utworzenie funduszu w wysokości dwóch miliardów na zakup i sprzedaż złota, walut zagranicznych i papierów wartościowych, oraz innych operacji, których wymagać będzie dobrobyt Stanów Zjedn.

Co się tyczy srebra, Roosevelt o-

świadcza, że narazie rząd nie zamierza użyć srebra jako podstawy waluty.

Londyn, 15 stycznia. (PAT) Orędzie Prezydenta Roosevelta wywołało w Londynie duże wrażenie. Spodziewano się wprowadzić, że Roosevelt przystąpi do tej akcji, jednak w chwili gdy oświadczył, że do niej przystąpił, giełda londyńska została prosto oszołomiona i wszystkie transakcje zamary w oczekiwaniu dokładnych informacji z Ameryki, a zwłaszcza wiadomości co do losów dolara. Kursy walut złotych podskoczyły natychmiast i były notowane bardzo mocno. Frank francuski podskoczył z 82'80 do 81'25 za funt. Cena złota zwyżkowała do 128 szyl. 6 pensów za uncję. Prawie cały zapas złota, jaki się znajdował na giełdzie londyńskiej, został zakupiony przez skarż St. Zjedn. za sumę 850.000 funtów.

Co się tyczy zapasów złota monetarnego, jakie obecnie znajduje się w Stanach Zjednoczonych i które obecnie będzie upaństwowione, to według obliczeń banku angielskiego wynoszą one 4 i jedna czwarta milarda dolarów. Największą pozycję w tym zapasie złota sztabowego stanowi zapas Federal Reserve Bank. Cały czterech i ćwierć

bilionowy zapas złota, który przejęty zostanie przez rząd ulegnie przeliczeniu na podstawie dewaluacji dolara w stosunku 60 proc. jego obecnej wartości. Faktycznie w stosunku do pierwotnego dolara, dewaluacja osiągnie 51 proc. jego wartości parytetowej. Zapowiedź prezydenta o użyciu nadwyżek na utworzenie 2 miliardowego funduszu stabilizacyjnego wywołała w Londynie duże zainteresowanie, bowiem widoczne jest, że prezydent Roosevelt zamierza bronić kursu dolara, podobnie jak to czyni Bank angielski w stosunku do funta.

W City panuje przekonanie, że prezydent Roosevelt nie przeprowadzi dewaluacji dolara w jednym etapie lecz stopniowo.

Waszyngton, 16 stycznia. (PAT) Pół urzędowo zapowiadają, że 16 b. m. kurs złota wynosić będzie 34.45 dolarów za uncję.

Waszyngton, 16 stycznia. (PAT) Senat przyjął ustawę, na mocy której R. F. C. (Rekonstruktion Finance Corporation) zwiększy o 850 milionów fundusz na udzielanie pożyczek.

Niemcy wznoszą fortyfikacje wzdłuż granicy francuskiej.

Strassburg, 14 stycznia. (PAT) „Les Dernieres Nouvelles de Strasbourg“ donoszą, iż wzdłuż rzeki Lahn i Wezery Niemcy budują nową silną linię fortyfikacyjną z trzema systemami okopów. Wzdłuż całej linii znajdują się w budowie betonowe schrony dla ciężkiej artylerji. Fortyfikacje te stanowią trwałą linię obronną na wypadek konfliktu zbrojnego z Francją.

Strassburg, 16 stycznia. (PAT) Po niemieckiej stronie Renu w miejscowości Predlingen, położonej przy moście

nad Renem naprzeciw ałzackiej miejscowości Humingue, grupa hitlerowców urządziła manifestację antyfrancuską. Specjalnie sprowadzona orkiestra grała znaną niemiecką pieśń „Siegheißt wollen wir Frankreich schlagen“.

Berlin, 16 stycznia. (PAT) Według obiegających pogłosek, mianoformnie czynnikami hitlerowskie zwróciły się ostatecznie do gen. Ludendorffa, proponując mu objęcie wysokiego stanowiska w wojsku. Ludendorff miał kategorycznie odrzucić wszelkie propozycje.

Pakt bałkański 4 państw.

Londyn, 16 stycznia. (PAT) Agencja Reutersa dowiaduje się, że podpisanie paktu bałkańskiego spodziewane jest w bieżącym miesiącu w Salonikach. Bułgaria ma się przyłączyć do paktu.

Bukareszt, 15 stycznia. (PAT) „Limp-

ta“ dowiaduje się, że sprawa zawarcia paktu bałkańskiego z udziałem Rumunii, Jugostawii, Grecji i Turcji, została definitywnie postanowiona, Bułgarii ma być przytem pozostawiona możliwość przystąpienia do paktu każdej chwili.

Czy Stawiski popełnił samobójstwo?

Paryż, 16 stycznia. (PAT) W poniedziałek władze bezpieczeństwa przesłu chiwały wielu świadków w sprawie afery Stawiskiego.

Szczególniejszą wagę przywiązuje do zeznań współpracownika Stawiskiego, niejakiego Voix i jego kochanki Almeras. Para ta towarzyszyła Stawiskiemu w jego ucieczce do Chamonix. Była ona świadkiem ostatnich chwil Stawiskiego.

Wdowa po Stawiskim zaprzeczyła wiadomościom, jakoby w pokoju samobójcy znalazła drugą kulę rewolwerową. Nie zmniejsza to jednak jej wątpliwości co do faktu samobójstwa, gdy bowiem weszła do pokoju w którym le-

żał Stawiski z przestreloną głową, zwróciła uwagę na porzucony w łóżku rewolwer. Komisarz policji oświadczył, że rewolwer ten wyjęto Stawiskiemu z ręki, aby drugi raz nie strzelał do siebie. To wyjaśnienie może budzić pewne podejrzenia.

Lekarz dr. Jamis, który pierwszy udzielił pomocy Stawiskiemu, zeznał, że znalazł ślady jednej kuli i że wszystkie oznaki wskazują, iż Stawiski istotnie popełnił samobójstwo. Doktor wyraża jednak zdziwienie, że wyrwano broń z ręki Stawiskiego w obawie popełnienia przez niego nowego zamachu samobójczego, w chwili gdy był w stanie agonji.

Bilans Banku Polskiego.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) Bilans Banku Polskiego (w tysiącach złotych) za pierwszą dekadę stycznia wykazuje zapas złota większy o 0,8, wynoszący zatem obecnie 746,4. Natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się i wynosi 86,9. Obieg biletów bankowych zmniejszył się do 957,4. Pokrycie złotem uległo podwyższeniu do 42,65 proc. i przekracza o 13 punktów normę statutową Banku Polskiego.

Przedłużone prowizorium.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Wobec nieukończenia rozmów polsko-niemieckich w sprawie porozumienia gospodarczego, prowizorium gospodarcze polsko-niemieckie zostało przedłużone do dnia 31 stycznia.

Biuro zgłoszeń i informacji Ubezpieczalni Społecznej.

Ubezpieczalnia Społeczna we Lwowie zawiadamia P. T. Pracodawców, że począwszy od dnia 16 stycznia br. przeniesione zostało biuro zgłoszeń i informacji, protokół podawczy oraz sprzedaż druków i pouczeń do lokalu przy ul. Szpitalnej 1, mezanin. Biuro to jest czynne od godziny 8 do 14 i od 17 do 20 aż do odwołania.

Czteroizbowy parlament.

Wiedeń, 16 stycznia. (PAT) Organ chrześcijańsko-społeczny „Weltblatt“ ogłosił obecnie projekt nowej konstytucji austriackiej, opracowany przez dr. Endera. Na miejsce dotychczasowej Rady Narodowej i Rady Związkowej projekt wprowadza 4 Izby: gospodarczą, radę krajów, radę państwa i Izbę dla spraw kultury.

Ile kosztował lot gen. Balbo.

Rzym, 16 stycznia. (PAT) Ustalono, że wydatki poniesione przez Włochy na wyprawę lotniczą transatlantycką gen. Balbo wyniosły 7,42.000 lirów. Oliwa i smary zostały ofiarowane przez zagraniczne towarzystwa naftowe.

Kronika telegraficzna.

Demonstracje na zawodach narciarskich. Z Innsbrucka donoszą, że podczas odbywających się wczoraj zawodów o mistrzostwa narciarskie, narodowi socjaliści urządzili w Halli demonstrację. Tłum, złożony z kilkuset osób, wznosił okrzyki na cześć Hitlera i śpiewał pieśni narodowo-socjalistyczne. Starosta innsbrucki zakazał z tego powodu dalszego ciągu zawodów. Demonstranci zostali przez żandarmerię i kompanię piechoty rozprószeni. Szereg osób aresztowano. Kilku dziesięciu narodowo-socjalistycznych odesłano do obozów w Mölrsdorf.

Austriackie projekty Mussoliniego. Wiedeński „Der Morgen“ dowiaduje się, że włoski podsekretarz stanu spraw zagranicznych Suvich, który w czwartek przybędzie do Wiednia, przywiezie propozycje Mussoliniego w sprawie utrzymywania i obrony samodzielności Austrii. Nowy plan Mussoliniego polegać ma na ścisłej kooperacji między Austrią a Węgrami.

Pożar na wieży radiostacji. Wczoraj o godz. 22 wybuchł pożar na wieży radiostacji w Lipsku. Ogień ogarnął odrazu całą wieżę. Dopiero po całonocnych wysiłkach straży ogniowej z całej okolicy udało się stłumić pożar około godz. 23. Transmisje zostały podjęte.

Kiepora w Berlinie.

Berlin, 16 stycznia. (PAT) W Berlinie przebywa obecnie Jan Kiepora, który nagrywa nowy film dźwiękowy.

Rozprawa przerwana trzęsieniem ziemi.

Londyn, 16 stycznia. (PAT) Nadchodzą tu dalsze informacje o trzęsieniu ziemi w Indiach — (donosiłszy o tem wczoraj). — Trzęsieniem ziemi objęta została przeważnie prowincja bengalska. W Kalkucie sąd najwyższy w chwili trzęsienia ziemi rozpatrywał skargę apelacyjną dwóch Hindusów, skazanych na śmierć za zamachy bombowe. Po trzęsieniu ziemi sędziowie ponownie zajęli swe miejsca i apelacje odrzucili, zatwierdzając wyrok śmierci.

SKŁADAJCIE DATKI
NA GIMNAZJUM POLSKIE
w BYTOMIU

Z ostatniej chwili.

Gwałtowny spadek kursu dolara i waluty angielskiej.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Na przebiegu wczorajszego i dzisiejszego dnia nastąpiło załamanie się kursu dolara. Przyczyną tego jest niewątpliwie znamienne oświadczenie prezydenta Roosevelta, wypowiedziane wczoraj w orędziu do Kongresu. Ponieważ kurs dolara utrzymywał się ostatnio powyżej 60 proc. jego dawnej wartości, nie więc dziwnego, że oświadczenie Roosevelta wywołało dalszy spadek dolara.

Charakterystycznym jest, że równocześnie ze spadkiem waluty amerykańskiej, obniżył się w tym samym, a może nieco wyższym stopniu, kurs waluty angielskiej. Widocznie Anglia chce się zabezpieczyć przed wszelkimi nie spodziankami.

Spadek kursu dolara ilustrują wczorajsze i dzisiejsze notowania giełdowe:

Na giełdzie w Londynie kurs dolara spadł z 82'05 do 80'42, w Paryżu z 16'60 do 15'70. W Zurychu notowano wczoraj dewizy na Nowy Jork 3'255, a dziś 3'18. W Zurychu spadł również kurs funta.

Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej kurs kable na Nowy Jork notowano 5'47 (wczoraj 5'61), dolar w obrotach prywatnych notowany był 5'43. Kurs funta szterlinga notowano dziś 28'08 (wczoraj 28'70).

Londyn, 16 stycznia. (PAT) Dzienniki angielskie przewidują, że kurs dolara w stosunku do funta wyniesie 3'30 za funt.

Prasa podkreśla, że nowe zarządzenie Roosevelta nie może być równoznaczne ze stabilizacją dolara, gdyż jest więcej danych, że dolar będzie się wahał w granicach 50 do 60 proc. wartości pierwotnej.

Dzienniki angielskie twierdzą, że gdyby Stany Zjednoczone usiłowały zalać rynek angielski dewaluowanym dolarem, to rząd brytyjski położyć może skuteczną tamę przez wprowadzenie nowej taryfy celnej.

Dzienniki przewidują gwałtowny wzrost cen towarów w Ameryce, który sprawi, że wywóz towarów z Europy do Stanów Zjednoczonych przestanie się prosto opłacać.

Dzienniki żywią obawy co do przyszłości kursu franka francuskiego i bloku złotego.

Uspokajających informacji udzielił sekretarz skarbu Morgentau,

który oświadczył, że porozumienie między Stanami Zjednoczonymi, Brytanią i Francją wystarczy dla zapewnienia stabilizacji międzynarodowej, dla której Stany Zjednoczone gotowe byłyby zgodzić się na redystrybucję swego złota i pożyczanie go innym

Jaka pogoda będzie dzisiaj?

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 17 b. m.: Chmurno i mglisto z rozporządzeniami w ciągu dnia. Temperatura bez większych zmian. We dnie odwilż. Słabe lub umiarkowane wiatry południowo-zachodnie i południowe.

Temperatura we Lwowie w dniu 16 stycznia wynosiła: o godz. 7 rano -0,2 o godz. 1 w poł. +3,0, o godz. 9 wieczór -1,3 stopni.

Celem Związku Strzeleckiego utrzymanie i wzmocnienie całości Państwa i zapewnienie nienaruszalności jego granic

krajom w formie kredytów skarbowych.

TRZY ROZPORZĄDZENIA ROOSEVELTA.

Waszyngton, 16 stycznia. (PAT) Ogłoszone zostały trzy rozporządzenia prezydenta Roosevelta dotyczące reglamentacji dewiz. Rozporządzenie upoważnia władze rządowe do udzielania licencji na dokonywanie operacji finansowym osobom prywatnym. Dotychczasowe prawo to posiadały tylko banki. Nowe zarządzenie pozwala sekretarzowi skarbu na dokonywanie operacji dewizowych.

„NALEŻY OCZEKIWAĆ ROZWOJU WYPADKÓW”.

Londyn, 16 stycznia. (PAT) W ko-

łach finansowych Londynu panuje duża rezerwa wobec świadczeń Roosevelta. Wstrzymują się one od wszelkich komentarzy, uważając, że należy oczekiwać dalszego rozwoju wypadków.

CENA ZŁOTA.

Waszyngton, 16 stycznia. (PAT) Według oficjalnego komunikatu cena złota będzie wynosiła 34,45 aż do nowego rozporządzenia. Na rynku londyńskim cena złota notowana była dz.ś 131 szylingów 9 pensów za uncję. W porównaniu z notowaniami wczorajszymi cena złota wzrosła o 3 szyling, 3 pensy na uncję.

Waszyngton, 16 stycznia. (PAT) Zapas złota w Ameryce nowowydobytego przez Reconstruction Finance Corporation, sięga sumy 22,898.736 dol.

Plenarne obrady Sejmu.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) Na wstępie dzisiejszego plenarnego posiedzenia Sejmu marszałek Świtalski zakomunikował, że od prezesa N. I. K. otrzymał uwagi Kontroli państwowej o zamknięciach rachunków państwowych i o wykonaniu budżetu za rok 1931/32. Uwagi te odesłano do Komisji budżetowej.

Następnie Izba przystąpiła do sprawozdania Komisji przemysłowo-handlowej o rządowym projekcie ustawy o oznaczeniu wyrobów wytwórczości polskiej. Projekt ten reguluje zagadnienie dużej doniosłości gospodarczej,

ułatwiając konsumentowi polskiemu rozpoznanie artykułów wytwórczości polskiej. Projekt przyjmuje formę oznaczenia towarów najliberalniejszą ze wszystkich form używanych, mianowicie formę t. zw. deklaracyjną. Wytwórcy zgłaszają deklarację i na ich podstawie mogą oznaczać swe wyroby znakiem rozpoznawczym. Projekt pozostawia wielkie pole inicjatywie społecznej, bo i wykonanie jego będzie poruczone prawdopodobnie instytucjom społecznym. Po krótkiej dyskusji ustawę przyjęto.

Skarb srebrny z Karczmisk zakupiony przez Państw. Zbiory Sztuki.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) Dyrekcja Państwowych Zbiorów Sztuki zakupiła skarb, wykonany w Karczmiskach pow. puławskiego, obejmujący 4.500 numizmatów srebrnych m. in. z epoki Bolesława Śmiałego, Władys-

ława Hermana i Bolesława Krzywoustego. Wykopalisko to przedstawia cenną wartość naukową. Wszystkie monety srebrne ważą łącznie 3 i pół klg.

Wielki aerolit spadł na pustynię.

Rzym, 16 stycznia. (PAT) Donoszą z Egiptu, że w pobliżu miejscowości Ben Nazar, w północnej części górnego Egiptu spadł wielki aerolit, powodując duży ślup dymu i donośny huk.

który słyszany był w promieniu 30 klm. Z Aleksandrii wyruszyła ekspedycja naukowa celem zbadania aerolitu, który wgłębił się w piasek pustynny.

24.000 domów runęło w Indiach wskutek trzęsienia ziemi.

Kalkutta, 16 stycznia. (PAT) Według urzędowych danych, ofiarą trzęsienia ziemi w Indiach padło 56 zabitych i 407 rannych. 24.000 domów uległo zniszczeniu.

Najbardziej ucierpiały miasta: Benares, Lucknow, Fatehpur, Patna. Zwłoki licznych ofiar katastrofy znajdują się jeszcze pod gruzami.

Zarząd Klubu Towarzyskiego Rady Grodzkiej BBWR. we Lwowie

zawiadamia swoich członków, że w środę dnia 17 stycznia br., w sali Klubu Towarzyskiego przy ul. Sykstuskiej 10

wygłosi W.Pan Prof. Dr. Ludwik Ehrlich odczyt p. t.:

„Kilka uwag o parlamentarystyce”

Początek o godzinie 19-tej.

Wstęp wolny.

Rozporządzenia o uposażeniu kolejarzy i pocztowców.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) W Dzienniku Ustaw z dnia 16 b. m. ogłoszono 4 rozporządzenia Rady Ministrów o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe, o uposażeniu pracowników tego przedsiębiorstwa, o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telegraf i Telefon, oraz o uposażeniu pracowników tego przedsiębiorstwa.

Rozporządzenia te zawierają zasady uposażenia, które omówiliśmy już w swoim czasie.

Ks. biskup Barda na Zamku.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) P. Prezydent Rzplitej przyjął na audiencji biskupa przemyskiego ks. Franciszka Bardę, od którego odebrał przepisany konkordatem przysięgę. W ceremonii tej wziął udział premier Jędrzejewicz oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego P. Prezydenta.

Polsko-niemiecka konferencja lotnicza.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Dnia 16 b. m. rozpoczęła się w Warszawie polsko-niemiecka konferencja lotnicza. Konferencję otworzył podsekretarz stanu w Ministerstwie Komunikacji inż. Czapski. Odpowiedział mu poseł Rzeszy niemieckiej von Moltke.

Przewodnictwo konferencji objął kierownik departamentu lotnictwa cywilnego ppik. inż. Filipowicz. W skład delegacji niemieckiej wchodzi dwóch przedstawicieli niemieckiego Ministerstwa Żeglugi Powietrznej, oraz sekretarz poselstwa niemieckiego w Warszawie. Z ramienia Polski biora udział w rokowaniach przedstawiciele Ministerstwa Komunikacji i Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W pierwszym dniu konferencji omówiono sprawy związane z uruchomieniem linii lotniczej Berlin-Warszawa.

Statystyka bezrobocia.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy liczba bezrobotnych na terenie całego Państwa wynosiła w dniu 13 stycznia 368.036 osób, co stanowi wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do tygodnia poprzedniego o 14.241 osób.

Tyfus zawleczony z ZSSR?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) Do Warszawy nadeszły wiadomości, że pod Baranowiczami zaobserwowano liczne wypadki tyfusu plamistego. Ilość wypadków wynosi przeszło 20. Centralne władze służby zdrowia wydały zarządzenia, mające na celu zapobieżenie dalszemu rozpowszechnianiu się tej choroby. Zachodzi podejrzenie, że tyfus został przywieziony z granicy sowieckiej.

Zmiany w programie radjowym.

W czwartek 18 b. m. o godz. 17.50, p. red. Michałna Grekowicz-Hausnerowa wygłosi interesujący odczyt na temat „Egzotyzm najbliższej przyszłości”.

W czwartek 18 b. m. Rozgłośnia Lwowska transmitować będzie koncert ukraińskiego chóru męskiego „Surma”, który wykona kolendy i „szczedniwki”. Audycja trwać będzie od godz. 22 do 22.30.

W kilku wierszach.

Ulica Piłsudskiego w mieście francuskim. O rozwoju polskości w różnych ośrodkach wychodźstwa polskiego we Francji świadczą w coraz większej liczbie pojawiające się polskie nazwy ulic, placów i przedmieść w poszczególnych miejscowościach północnej Francji. Ostatnio zarząd miasta Vieuxconde uchwalił nazwać jedną z głównych ulic miasta ulicą Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Za najlepszy przekład dzieł polskich. Zarząd Penklubu Polskiego na posiedzeniu w dniu 15 b. m. przyznał jednogłośnie nagrodę za najlepszy przekład dzieł polskich na obcy język Frankowi Schoellowi. Nagroda wynosi 2.000 zł. Frank Schoell, który niedawno był w Krakowie, przebywa stałe w Genewie, gdzie jest dyrektorem wydawnictwa Ligi Narodów.

Zgon przyjaciela Polski. W Minneapolis (U. S. A.) zmarł nagle w 53 roku życia Charles Philips, poeta, powieściopisarz, dramaturg, dziennikarz i społecznik, autor wydanej niedawno książki p. t. „Paderewski a story of an immortal”. W latach 1919—1920 Philips bawił w Polsce z ramienia amerykańskiego Czerwonego Krzyża i tu zapoznał się z szeregiem wybitnych osobistości. Owocem jego studiów w Polsce była książka wydana w r. 1923, p. t. „The new Poland” (Nowa Polska).

215 tys. więźniów polit. w Niemczech. Dziennik socjalistyczny „Deutsche Freiheit”, wychodzący w Saarbrücken, donosi, iż wbrew oficjalnym twierdzeniom władz niemieckich, liczba więźniów politycznych w Rzeszy nie tylko nie ulega zmniejszeniu, lecz przeciwnie bardzo wzrosła i wynosi obecnie 215.000 osób.

Niemiecki dyplom dla gen. Balbo. Prasa włoska donosi, że ambasador niemiecki Hassel wraz z prezesem Aeroklubu Rzeszy i attache lotniczym Niemiec przy ambasadzie w Rzymie, doręczyli marszałkowi Balbo dyplom honorowy prezesa Aeroklubu Rzeszy niemieckiej, podpisany przez prezydenta Hindenburga, ministra Goeringa i prezesa Aeroklubu Köhlera.

Wyrok w procesie egzekutorów.

Przemyśl, 16 stycznia. W Sądzie okręgowym w Przemyślu toczyła się rozprawa przeciw dwóm egzekutorom magistrackim Kazimierzowi Antonowiczowi i Józefowi Baranowi, oskarżonym o sprzeniewienie kilku tysięcy złotych na szkodę tutejszego magistratu. Sąd skazał osk. Antonowicza na 3 lata więzienia, zaś osk. Barana na 2 lata więzienia. Obaj oskarżeni za powiedzieli apelację. Trybunałowi przewodniczył s. o. Poeche.

Przemyskie mistrzostwa sportowe.

Przemyśl, 16 stycznia. (PAT) W Okr. WF. nr. X. w Przemyślu i w Ośrodku WF. wrę obecnie gorączkowa praca nad przygotowaniem do zapowiadanych na dzień 2 lutego b. r. II. mistrzostw zimowych w lekkiej atletyce polskiej.

Hala sportów zimowych, mieszcząca się w gmachu Domu Żołnierza została odpowiednio przy dużym nakładzie pracy i kosztów odremontowana i przedstawia się obecnie doskonale.

Do tej pory ofiarowali nagrody dla najlepszych zawodników i zawodniczek: dca Ok. X. gen. Janusz Gluchowski, wojewoda lwowski Belina-Prażmowski, wojewoda kielecki Paciorewski, kier. Okr. Urz. WF. w Przemyślu pułk. dypl. Morawski, kier. Okr. Urz. WF. we Lwowie mjr. Wyczółkowski, starosta powiatowy przemyski p. Remiszewski, komisarz rządowy m. Przemyśla p. starosta Chrzaniowski i inni.

Zbiórka na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą.

W poniedziałek 15 b. m. odbyło się w sali posiedzeń Rady miejskiej zebranie organizacyjne Wojewódzkiego Komitetu Obywatelskiego „Zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą”.

Zebranie, w którym wzięli udział reprezentanci władz, szeregi organizacji społecznych, wybitni obywatele m. Lwowa, zagał w zastępstwie prezyd. Drojanowski p. wiceprezyd. dr. Z. Stroński.

Dziękując obecnym za przybycie, przedstawił p. wiceprezyd. Stroński w krótkich słowach historię Fundacji pod nazwą „Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą”, której celem jest popieranie i utrzymywanie szkolnictwa polskiego zagranicą, oraz utrzymywanie w społeczeństwie polskim świąt domości o potrzebie przeciwdziałania wynaradawianiu się młodego pokolenia polskiego zagranicą.

Majątek zakładowy Fundacji, która została powołana do życia w r. 1911 stanowi kwota 350.000 zł., zebrana przez Komitet 25-lecia walki o szkołę polską. Kwota ta jest aż nadto skromna, ażeby mogła wystarczyć na zrealizowanie wzniesłego celu, któremu fundacja służy. Ponieważ szkolnictwu polskiemu zagranicą została zapoczątkowana. Trzeba by ta pomoc była trwała i objęta potrzeby wszystkich środowisk polskich na obczyźnie. To też dla zasilenia Fundacji powstał podobnie jak w roku ubiegłym Komitet Wykonawczy zbiórki „Na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą” pod protektoratem P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

Apelując do zebranych o intensywną współpracę i gorące poparcie tej akcji wyraził p. wiceprezyd. Stroński nadzieję, że społeczeństwo lwowskie zna nie ze swej ofiarności przyczyni się na

terenie swego Województwa walnie do zwiększenia skromnych funduszów Fundacji.

Następnie na wniosek p. radcy Dzielawicza wybrano Prezydium Honorowe, w skład którego weszli:

W. Belina Prażmowski wojewoda lwowski, gen. dyw. J. Rómmel inspektor Armii, gen. bryg. B. Popowicz dowódca O. K. VI, J. Gadomski kurator Okr. Szk. lwow., prof. dr. K. Stefko rektor Uniw. J. K., prof. dr. O. Nadolski rektor Politechniki, prof. dr. B. Janowski rektor Ak. Med. Weter., prof. dr. H. Korowicz rektor W. S. H. Z., dr. K. Zieliński prezes Sadu apel., W. Drojanowski prezyd. m. Lwowa.

Nadto wybrano Komitet Wykonawczy, w skład którego weszli przedstawiciele władz, organizacji społecznych i stowarzyszeń.

Utworzony Komitet bezwzględnie rozpocznie żywą akcję celem przyspieszenia Funduszowi Szkolnictwa Polskiego Zagranicą niezbędnych funduszów.

W sprawie zgłaszania pracowników do Ubezpieczalni Społecznych.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT) Ponieważ dokonane przez wszystkich pracodawców zgłoszenia pracowników do Ubezpieczalni Społecznych przed dniem 15 b. m. okazało się ze względów technicznych niemożliwe, Minister opieki społecznej zalecił, aby Ubezpieczalnie Społeczne nie stosowały za przekroczenie tego terminu żadnych rygorów w stosunku do pracodawców, którzy dokonają zgłoszenia swoich pracowników przed dniem 1 lutego.

Nadużycia w Towarzystwie Wagonów Sypialnych

KIEROWNIK WARSZTATÓW I KASJER PRZED SADEM.

(Telefonom od naszego korespondenta.)

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) W Sądzie Okręgowym w Warszawie rozpoczęła się dziś proces o wielkie nadużycia, popełniane systematycznie w ciągu kilku lat w Międzynarodowym Towarzystwie Wagonów Sypialnych.

Na ławie oskarżonych zasiadli: inż. Fr. Skrebowski, kierownik warsztatów tego Towarzystwa, oraz Wł. Bondorowski, kasjer i buchalter. Skrebowski oskarżony jest o przywłaszczenie sobie 136.583 zł., Bondorowski zaś o przywłaszczenie 218.165 zł. Sprawa wykryta została jeszcze w r. 1931, lecz śledztwo,

wobec niezwykle ciężkich warunków, trwało pełne dwa lata. Oskarżeni dopuścili się nadużyć drogą wykazywania fikcyjnych pozycji w księgach buchalteryjnych i fałszowania rachunków.

Większość fałszerstw według opinii biegłego i zdania sędziego śledczego, popełnił Skrebowski.

Oskarżeni nie przyznają się do winy. Bondorowski oświadcza, że wydał około 135.000 zł. na potrzeby warsztatów i otrzymał na to pokwitowania. Skrebowski zaprzecza, aby otrzymał od Bondorowskiego jakiegokolwiek pieniądze.

Podawał się za „Tońka”...

Rozgłośnia lwowska Polskiego Radia otrzymała wczoraj o godz. 18.30 ze Stryja telefoniczną wiadomość od jednego z urzędników pocztowych, że od kilku dni grasuje w Stryju oszust, który podaje się za znanego radjosluchaczom artystę Waydę, występującego w audycjach „Na wesolej lwowskiej fali” jako popularny typ lwowski — Szczepko. Oszust naciągnął w Stryju szereg osób na różne kwoty pieniężne. Udało się go zdemaskować dzięki temu, że oszust ów, podając się za pana Waydę, twierdził, że występuje przed

mikrofonem lwowskim jako Tońko (a nie Szczepko).

W pół godziny później t. j. o godz. 19-tej Rozgłośnia lwowska Polskiego Radia nadała ostrzeżenie przez mikrofon. O godz. 19.55 Rozgłośnia lwowska otrzymała ze Stryja telefoniczne zawiadomienie, że oszust ten został dzięki temu ostrzeżeniu przez radio aresztowany.

Według niesprawdzonych narazie do wiadomości ze Stryja — oszustem tym okazał się niejaki Alojzy Cyrin. (PAT)

Austria zmienia system monetarny.

Wiedeń, 16 stycznia. (PAT) Minister skarbu Buresch oświadczył, że rząd austriacki przygotowuje konwersję pożytki Ligi Narodów. Odpowiednie kroki przygotowawcze zostały już poczynione na terenie genewskim. Rząd

austriacki ma zamiar przeprowadzić zmianę systemu monetarnego oraz przystosować system monetarny Austrii do systemu państw innych. Reforma monetarna ma być przeprowadzona w pierwszej połowie roku bież.

Z żałobnej karty.

Ś. p. Helena Paderewska.

Genewa, 16 stycznia. (PAT) W Morze zmarła dziś rano pani Helena Paderewska, w wieku lat 7, małżonka mistrza Ignacego Paderewskiego.

Czy Niemcy odrzucają zaproszenie Rady Ligi?

Berlin, 16 stycznia. (PAT) Komentarze prasy niemieckiej wskazują, że rząd odrzucił zaproszenie Rady Ligi Narodów do wysłania swego przedstawiciela na dyskusję w sprawie plebiscytu w Zagłębiu Saary. „Deutsche Allg. Ztg.” nie godzi się na zaproszenie Rady Ligi, aby nie stwarzać w przyszłości precedensów.

„Germania” pisze, że po wystąpieniu Niemiec z Ligi, udział ich w dyskusji nad plebiscytem w Zagł. Saary nie byłby do pomyslenia.

Za co karzą sądy gdańskie.

Gdańsk, 16 stycznia. (PAT) Sąd gdański skazał wczoraj w trybie przyspieszonym Polkę p. Klarę Brzoskowską, zamieszkałą w Sopotach, na 6 miesięcy więzienia za to, że czytając w domu polską gazetę — na zapytanie swej sublokatorki, będącej członkinią organizacji hitlerowskiej, co pisze prasa polska o wypadkach w Niemczech, odpowiedziała, że dzienniki polskie podają głosy prasy światowej, iż kancierz Hitler jest z pochodzenia żydem i że sprawcą podpalenia Reichstazu był właściwie Goering.

Sąd wydał równocześnie rozkaz natychmiastowego aresztowania oskarżonej, która jest matką trojga dzieci w wieku 5 do 9 lat, mimo że jest obywatelką gdańską i że zgłosiła odwołanie od wyroku.

Holenderski uczony o polskim Pomorzu.

Haga, 16 stycznia. (PAT) Znany historyk holenderski Kleijntjes ogłosił w miesięczniku pod nazwą „Zagadnienie Dnia” obszerny studjum o Pomorzu, w którym podkreśla rdzennie polski charakter prowincji oraz jej znaczenie gospodarcze dla Polski. Autor występuje przeciwko rewizjonistycznym tendencjom Niemiec, widząc w nich niebezpieczeństwo dla pokoju europejskiego.

Kto wygrał na loterii!

Warszawa, 16 stycznia. (Sz) W 8-ym dniu ciągnięcia IV-iej klasy 28-iej Pol. Państw. Loterii Klasowej padły wygrane na następujące numery:

20.000 zł. na nr. 69047,
15.000 zł. na nr. 73262,
po 15.000 zł. na nr. 5747 20038 156813
10.000 zł. na nr. 46256,
po 10.000 zł. na nr. 20369 79731.
po 5.000 zł. na nr. 1456 25331 35139
37315 96831 122890 129123 147644
169003,
po 5.000 zł. na nr. 141553 93254,
po 2.000 zł. na nr. 24273 49576 80693
92902 105003 105539 115838 119603
125378 130672 130362 138021 142257
154316 160949 167484,
po 2.000 zł. na nr. 725 4334 30909
32362 64052 64619 69118 92995 98590
118473 129666 136156 153732,
po 1.000 zł. na nr. 1352 4774 6037
12941 14762 18138 25107 30074 41416
47635 52703 55601 63867 72211 74636
82431 90501 94290 104851 105568 107251
110623 113724 115452 118312 123672
124770 129951 130806 131807 139425
146220 148751 147162 151717 15495
155631 163693 164959.

po 1.000 zł. na nr. 8570 1316 15847
17576 22759 24964 28544 31941 38572
39058 39913 43962 44918 49291 49529
63419 69848 79771 83113 84815 85999
89634 90762 96351 100691 104273 105886
109696 113230 120676 123641 128320
129641 134021 135026 136906 143160
143290 146104 146851 148758 151693
158753.

EMIGRACJA NA PRZEŁOMIE.

Kryzys powojenny, przeorujący głęboko wszystkie dziedziny życia, emigrację narazie przekreślił. Od dwóch lat już notuje się, z wyjątkiem Palestyny, nieznanie dotychczas w Polsce zjawisko przewagi ruchu powrotnego do kraju nad ruchem wyjazdowym z kraju. Fakt ten, niezależnie od ograniczeń władzowych wszystkich państw świata, dowodzi najlepiej, iż nigdzie na świecie niema warunków dla emigracji zarobkowej i że robotnik, mający do sprzedania tylko swoją zdolność do pracy, stosunkowo jeszcze najlepiej urządza się we własnej ojczyźnie.

Przesilenie się kryzysu i ewent. poprawa koniunktur gospodarczych położenia zwykłego emigranta nie zmienią, gdyż nawet znaczna poprawa sytuacji na odcinku gospodarczym nie może w najbliższej przyszłości doprowadzić do zniknięcia bezrobocia, jako zjawiska organicznie związanego ze współczesnym przełomem.

Z drugiej strony bezrobocie, a w szczególności przeludnienie wsi w państwach, gdzie rolnictwo odgrywa dużą rolę w życiu gospodarczym kraju, jak w Polsce lub Włoszech, zmusza myśl społeczną do szukania rozwiązania, tembardziej, że prężność elementów, chcących emigrować, narasta, a ujęcia nie znajduje lub w minimalnym zakresie. I w związku z tem na pierwszy plan przy rozpatrywaniu zagadnień emigracyjnych zaczyna wysuwać się sprawa osadnictwa, nieodgrywającego do niedawna prawie żadnej roli w porównaniu z emigracją zarobkową.

Rzecz jasna że ażeby emigracja osadnicza mogła zaważyć na szałach stosunków krajowych, należałoby osadnictwo zorganizować na wielką skalę, doprowadzając do dziesiątków tysięcy rodzin rocznie. Tymczasem akcji osadniczej w poważniejszych rozmiarach stoi na przeszkodzie ten sam kryzys gospodarczy, który przekreślił emigrację zarobkową i który dla przeciętnej rodziny rolniczej czyni niemożliwym zadanie zgromadzenia niezbędnej ilości środków pieniężnych na przejazd i osiedlenie się za oceanem.

Dlatego dzisiaj główny wysiłek kieruje się w stronę wytworzenia takich metod kolonizacji, któreby umożliwiły wyjazd, za morze dla młodości, a w przyszłości i bezrolnych.

Koszty osiedlenia się rodziny rolniczej za morzem sprowadzają się do kosztów zakupu ziemi, przeżywienia się do pierwszych zbiorów i transportu przez ocean, wynosząc od 3—5 tysięcy złotych, zależnie od stanu liczebnego rodziny. Cena ziemi odgrywa niewielką rolę. Wszystkie republiki południowo-amerykańskie, uważając kolonizację za jedną z głównych dźwigni rozwoju gospodarczego kraju, gotowe są czynić jaknajdalej idące ułatwienia każdemu, kto jest w stanie rolników z Europy do Ameryki Południowej skierować. Podczas objazdu p. Thalara, b. austriackiego ministra rolnictwa, który zapowiadał przysłanie tysięcy rodzin Tyrolczyków, w jednej z prowincji argentyńskich (San Juan) uchwalono specjalne prawo w sprawie zaproszenia Thalara do zwiedzenia tej prowincji i pokrycia kosztów, związanych z jego pobytem.

Kwestia zżycia do pierwszych zbiorów i urzędzenia się, ze względu na właściwości klimatyczne krajów południowo-amerykańskich, jest tu stosunkowo łatwa do rozwiązania. Największą trudność reprezentuje zagadnienie kosztów transportu.

Przed wojną i jakiś czas nawet po wojnie było ono rozstrzygane w ten sposób, że zainteresowane kraje imigracyjne (Brazylja, Peru, Chile) udzielały bezpłatnego przejazdu, co dzisiaj ze względu na stan finansów państwowych tych krajów jest rzeczą nie do osiągnięcia. O pokrywaniu kosztów przejazdu przez państwa europejskie mowy być nie może. Pozostaje więc jedyna droga przerzucenia kosztów transportu na dorobek osadnika w Ameryce, inaczej mówiąc — kredytowanie kosztów przejazdu i ściąganie ich później z majątku kolonisty po drugiej stro-

nie oceanu, co wymaga odpowiednio sprężystej i umiejętnej organizacji akcji kolonizacyjnej. Same zabezpieczenie natury formalnej, n.p. zahipotekowanie należności na działce osadnika, przy taniości ziemi i nadzwyczajnej łatwości zmiany miejsca i nawet nazwiska, nie dadzą pożądaných rezultatów. Natomiast, jeżeli kolonista przekona się, że, siedząc na miejscu i korzystając z dobrodziejstw właściwej organizacji akcji osadniczej, prędzej dojdzie do dobrobytu, niż zmagając się samotnie z przeciwnościami Nowego Świata, wówczas kredytowanie kosztów przejazdu nie pociągnie za sobą strat dla instytucji kolonizacyjnych i przedsiębiorstw żeglugowych.

Kolonizacja japońska opiera się na takich właśnie zasadach. Będąc wysoce nakładową, jest przez to samo kosztowną, a jednak, według twierdzeń jej kierowników, opłaca się. Osadnicy naogół chętnie regulują swoje należności, gdyż i kierunek gospodarki i organizacja handlowa zbytu produktów zapewniają im poważne dochody, wystarczające i na pokrycie zobowiązań i na dostateknie życie. Przy minimalnych, prawie równych zeru, podatkach od ziemi i niskim ogólnym poziomie miejscowego rolnictwa w każdej z republik południowo-amerykańskich, istnieją możliwości stworzenia dziesiątków i setek tysięcy gospodarstw rolnych dochodowych.

W jednej prowincji, jak Sao Paulo, głównym centrum kolonizacji japońskiej, gospodarke można oprzeć na produkcji ziemniaków (to robią Japończycy), w innych jak Misiones — na produkcji owoców podzwrotnikowych itp. Ziemiak w Europie jest pożywnym najtańszym, zastępcim dla białej kawy; ziemniak w Brazylji jest artykułem luksusowym, niedostępnym dla przeciętnego kabokla brazylijskiego.

Polska dotychczas metodycznej akcji kolonizacyjnej nie prowadziła. Rzecz jasna, iż nasze podejście do niej musi być inne, niż japońskie. Nie rozporządzamy takimi środkami, jak Japończycy, ani tak wyszkolonym i zdyscy-

plinowanym materiałem osadniczym, jak państwo dalekiego wschodu. Musimy rozpoczynać od małego, kładąc jaknajmniej w inwestycje, obniżając jaknajbardziej wszelkie koszty akcji kolonizacyjnej i nie kredytując poza ziemią niczego więcej. Dostarczając osadnikom ziemi jaknajmniej, pozbawimy ich wszelkiego motywu do niezadowolenia, a nadawszy odpowiedni kierunek akcji kolonizacyjnej i stwarzając powoli, w miarę zdobywanego doświadczenia, odpowiednią organizację handlową zbytu produktów, zwiążemy tak silnie kolonistę z ziemią, na której będzie się działał, że ewent. zakredytowanie nowym osadnikiem części, a może i całości kosztów przejazdu, nie spowoduje ucieczki tych osadników z kolonii.

W miarę rozrastania się akcji kolonizacyjnej i możliwości regularnego wysyłania setek rodzin miesięcznie, przedsiębiorstwa żeglugowe pójdą na znaczne ustępstwa w cenie i nawet przy odpowiednich gwarancjach na kredytowanie przejazdów, co znowu ułatwiłoby nadanie akcji osadniczej odpowiedniego rozpędu i co w dalszych konsekwencjach mogłoby wpłynąć na odciążenie sytuacji przynajmniej w niektórych zakątkach naszego kraju, n. p. w powiecie wieluńskim lub powiatach środkowej Małopolski, szczególnie silnie odczuwających zamknięcie rynków dla emigracji zarobkowej.

Cudów oczywiście w dziedzinie osadnictwa niema. Wszystko w dzisiejszych czasach wymaga metodycznej pracy i czasu, lecz nie ulega wątpliwości, że w dziedzinie kolonizacji nawet z naszymi skromnymi środkami można zrobić dużo, trzeba tylko wiedzieć, czego się chce, i nie zbaczać z zakreślonej drogi.

Należy oczekiwać, iż organizująca się teraz Liga Osadnicza Polsko-Brazylijska założy podwaliny racjonalnej akcji kolonizacyjnej i że przełom, w jakim znalazła się nasza emigracja, będzie przełomem twórczym, który wyłoni z polskiej emigracji nową wartość, ułożawsze docenianą przez nas samych.

Michał Pankiewicz.

Zorganizowany przemysł w świetle nowelizacji prawa przemysłowego.

Życie organizacyjne naszego przemysłu ma za sobą stosunkowo krótką przeszłość. Dopiero okres powojenny, a w szczególności lata ostatnie przyniosły za sobą żywszy prąd ku tworzeniu organizacji przemysłowych, zrzeszania się przemysłowców pokrewnych gałęzi wytwórczości i koncentracji dotychczas istniejących organizacji w celu koordynacji ich prac.

Późne tworzenie się organizacji przemysłowych w Polsce, jak również ograniczony zasięg ich działania — znajdują wytłumaczenie w trudnych warunkach, w jakich rozwijała się nasza wytwórczość przemysłowa.

Dopiero korzystne warunki rozwoju przemysłowego, jakie zaistniały po r. 1926, stworzyły warunki dla powstania i konsolidowania organizacji przemysłowych. Przemysłowy ruch organizacyjny w okresie tym nie zawsze szedł we właściwym kierunku. Wpłynęły na to przede wszystkim zasadnicze przemiany, jakie występowały w życiu gospodarzeń na płaszczyźnie światowej. Polegały one na stopniowym podważaniu podstaw swobodnego gospodarowania, a więc wolnej wymiany dóbr, kapitałów i rąk do pracy, rozbijaniu jednolitości rynków światowych, uzależnianiu kalkulacji gospodarczej od czynników stojących poza samem gospodarstwem.

W tych warunkach zadania i cele organizacji przemysłowych poczęły ulegać dość daleko sięgającym zmianom. Niedługo przestały one znaczenie głównie organizacyjne i fachowe, stopniowo jednak zaczęły się przeistaczać w łączniki pomiędzy poszczególnymi przedsiębiorstwami a czynnikami oficjalnymi.

Dążyły one do wywalczenia możliwie korzystnych warunków wytwórczości i zależnie od swego znaczenia wywierały wpływ na kształtowanie się tej wytwórczości. Z jednej strony przeciwstawiały się tym zarządzeniom czynników oficjalnych, które ich zdaniem godziły w dodatnie strony, istniejącej swobody działania, z drugiej domagały się w tych wszystkich wypadkach, gdzie swoboda ta działała na niekorzyść przemysłu — ingerencji i pomocy państwowej.

Unormowanie ustawowe życia organizacyjnego przemysłu, dostosowanie go do nowych warunków gospodarczych stało się przeto koniecznością. Wobec zaś coraz dalej postępującego kruszenia się form liberalnych gospodarstwa, istnienie organizacji przemysłowych było niezbędne.

Projekt nowelizacji prawa przemysłowego reguluje sprawę organizacji przemysłowych w sposób odpowiadający potrzebom strukturalnym naszego gospodarstwa, stwarzając wyraźne ramy, w których mogą powstawać i rozwijać się zrzeszenia gospodarcze. Zwiększa on ingerencję, jaką w dziedzinie tej wykonywać może państwo w kierunku uzgadniania działalności tych zrzeszeń z postulatami ogólnogospodarczymi i ogólnopaństwowymi. Projekt określa cele zrzeszeń gospodarczych, zaliczając do nich: popieranie technicznego i gospodarczego rozwoju przemysłu, pozyskiwanie krajowych i zagranicznych rynków zbytu, oraz obronę interesów gospodarczych zrzeszonych.

Projekt nadaje dalej zrzeszeniom przemysłowym osobowość prawną, u-

stala ramowo ustrój wewnętrzny zrzeszeń, oraz prawo zakładania oddziałów. Niezmiernie istotne znaczenie posiadają postanowienia o zatwierdzaniu statutów zrzeszeń przemysłowych przez Ministerstwo przemysłu i handlu, o sprawowaniu nadzoru nad temi zrzeszeniami przez organa ministerstwa przemysłu i handlu, o możliwości rozwiązania zrzeszenia, w razie, gdy działalność jego okaże się szkodliwą. Projekt przewiduje dalej możliwość przymusowego tworzenia zrzeszeń przemysłowych i objęcia nimi wszystkich przemysłowców danej gałęzi wytwórczości. Projekt rozważa w końcu warunki powstawania i działalności związków zrzeszeń przemysłowych.

Projekt nowelizacji prawa przemysłowego związany jest równocześnie z porządkiem organizacyjnym w dziedzinie samorządów gospodarczych. W myśl nowych przepisów tego prawa, zrzeszenia gospodarcze będą mogły delegować swych przedstawicieli do Izby Przemysłowo-Handlowych. Dotychczas nowopowstałe zrzeszenia gospodarcze nie miały prawa wyboru przedstawicieli do Izby, w ciągu pierwszych 3-ech lat swego istnienia. Przepis ten, zarówno, jak i faktyczne warunki rozwoju życia organizacyjnego wytwórczości przemysłowej stwarzały częstokroć rozbieżność pomiędzy poczynaniami organizacji przemysłowych a samorządem gospodarczym. Oczekiwać należy, iż w nowych warunkach rozbieżność ta zostanie usunięta.

Projektowana nowelizacja przepisów o zrzeszeniach gospodarczych stanowi nowy etap w pracach organizacyjnych życia gospodarczego, prowadzonych konsekwentnie przez rząd. Rezultaty jej winny być dodatnie. Zależą one jednak niewątpliwie w wysokim stopniu od ustosunkowania się do nich zainteresowanych sfer. Ustosunkowanie to będzie również wskaźnikiem, w jakim kierunku i zakresie stosowane będą nowe przepisy.

Dr. Roman Böttigalla.

Podobizna Dantego pędzla Michała Anioła.

Donoszą z Citta del Vaticano: Znany historyk sztuki i etruskolog prof. Bartolomej Nogara, dyrektor muzeów i galerii papieskich, oświadczył na posiedzeniu Papieskiego Instytutu Archeologii Chrześcijańskiej, że podczas badań przy pomocy specjalnych aparatów fotograficznych, freski Michała Anioła w kaplicy sykstyńskiej wykazały cały szereg elementów, dotychczas niedostrzeżonych. Prof. Nogara stwierdził, że ostatnio udało się odnaleźć poród grupy postaci, otaczających Boga Ojca, podobiznę Dantego, Fotografie, porównane z najbardziej znanymi portretami i podobiznami wielkiego poety, wykazały uderzające podobieństwo. Prof. Nogara jest zdania, że dalsze studia będą mogły dać szereg niezmiernie ciekawych odkryć.

Zakończenie rokowań polsko-gdańskich.

W dniu 14 bm. zakończone zostały w ministerstwie opieki społecznej rokowania między delegacjami rządu polskiego i senatu W. M. Gdańska w sprawie ubezpieczeń społecznych.

W wyniku rokowań ustalony został obszerny tekst umowy o ubezpieczeniu społecznym, oraz tekst protokołu końcowego. Tekst umowy przedłożony zostanie do zatwierdzenia Rządowi polskiemu i senatowi gdańskiemu.

Należy oczekiwać, że w najbliższym czasie umowa zostanie podpisana, co będzie stwardzało poważny postęp w zakresie uregulowania wzajemnych stosunków między Polską a W. M. Gdańskiem w dziedzinie zagadnień społecznych.

Wytwórny Pan kupuje eleganckie KRAWATY w specjalnym magazynie RECORD CRAVATES Akademicka 7 (Gmach Sprechera). 57

Wiadomości bieżące

17

stycznia
1934

Sroda

Antoniego

Wtorek: Św. Piotra

Wschód słońca 7:37

Zachód słońca 15:55

TEATR WIELKI.

Sroda 17 I godz. 7.30: „Ivar Kreuger“.

Abon. 9.

Czwartek 18 I godz. 8.15: Koncert Polskiego Tow. Muzycznego.

Piątek 19 I godz. 7.30: „Ivar Kreuger“.

Abonament biura Abo nieważny.

Sobota 20 I godz. 7.30: „Ivar Kreuger“.

Abon. 9.

Niedziela 21 I godz. 3.30: „Pieniądze to nie wszystko“.

Ceny najniższe Abon. 5.

Niedziela 21 I godz. 7.30: „Ivar Kreuger“.

Abon. 9.

TEATR ROZMAIŃCÓSI.

Sroda 17 I godz. 7.30: „Fotel 47“.

Abon. 8.

Czwartek 18 I godz. 7.30 „Fotel 47“.

Abon. 8.

Piątek 19 bm godz. 7.30 „Stefek“, przedstawienie losowane, wszystkie miejsca 1 zł.

Sobota 20 bm. godz. 7.30 „No, no Nanette“, operetka w 3 aktach.

Niedziela 21 bm. godz. 3.30 „Fotel 47“.

Ceny najniższe. — Godz. 7.30 „No no Nanette“ operetka.

COLOSSEUM.

Film: „Pożegnanie z bronią“. Rewia: „Szał Karnawału“.

KINOTEATRY:

ADRIJA: „Klomanjak“ z Haroldem Loydem.

APOLLO: „5 minut przed ślubem“ z Eddie Cantorem.

ATLANTIC: „Hrabia Zarow“.

CASINO: „Dajcie mi męża“.

CHIMERA: „Szalona noc w Zoo“.

GRAZYNA: „King-Kong i chór rosyjskich bojanów“.

KOPERNIK: „Urwis z Hiszpanii“.

MARYSIENKA: „Urwis z Hiszpanii“.

MIRAŻ: „Dzika dziewczyna“ z Klara Bow.

MUZA: „Ostatnia carowa“.

PALACE: „Wielka księżka Aleksandra“.

PAN: „Rewizor“ z Vlastą Burianem

PASAŻ: „Stracony ekspres“.

RAJ: „Wyrok życia“ z Ireną Eichle-
rowną.

SŁOŃCE: „Gehenna kobiety“ oraz
rewia.

STYLOWY: „Musisz być moją“
oraz rewia.

SWIT: „Donovan“ w gł. rolach Bo-
rys Karloff i Jackie Cooper.

UCIECHA: „Flip i Flap w uniwersy-
tejskiej niewoli“ i rewia.

— Z Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie (gmach Muzeum Przemysłowego, wejście od ul. Dzieduszyckich 1. 1). Otwarta w saloniach Towarzystwa wystawa obejmująca wystawę Lwowskiego Związku Artystów Grafików, wystawy zbiorowe Kossaka Karola, Nowotnowej Janiny, Pieniążki Józefa i Wodzieckiej Marii, nadto Salon ogólny artystów lwowskich oraz klimy ze szkół społecznych z Drogojówki i Ładyczyna. Przy wystawie urządzony jest Salon sprzedaży, gdzie po bardzo przystępnej cenie można nabyć oryginalne dzieła mistrzów lwowskich i zamiejscowych. Wystawa otwarta jest codziennie od godz. 10—15.

POLSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE FILHARMONJA LWOWSKA.

W czwartek dnia 18 stycznia 1934 r. w Teatrze Wielkim Koncert Symfoniczny pod dyktando światowej sławy kapelmistrza Ignacego Neumarkę. Solista: Prof. Dezyderyusz Danczowski (wiolonczela).

Bilety do nabycia w magazynie nut Seffatta, ul. Akademicka 6, oraz wieczorem przy kasie. 88

— Teatr Wielki. „Ivar Kreuger“ (Ab. 9) przyjmowany codziennie z olbrzymim zainteresowaniem publiczności, odegrany zostanie dzisiaj we środę w Teatrze Wielkim.

— Teatr Rozmańców. Dzisiaj we środę oraz w dni następne gra Teatr Rozmańców „Fotel 47“ (Abon 5) pełną humoru prawdziwie francuskiego dowcipu i arcykomicznych sytuacji komedii L. Verneuil'a, jedna z najświetniejszych sztuk francuskiego repertuaru.

— Przedstawienie losowane w Teatrze Rozmańców. W piątek dnia 19 bm. odegrany zostanie w Teatrze Rozmańców „Stefek“

NA POWITANIE WIOSNY

wycieczka morską okrętem
„KOŚCIUSZKO“

**Wyspy Kanaryjskie,
Marokko, Madeira**

od 5 do 29 kwietnia b. r.

LINJA GDYNIA—AMERYKA

Warszawa, Marszałkowska 116
Gdynia — Lwów — Kraków — Rzeszów
oraz w biurach podróży

Cena od zł. 650.—

Oplątek i choinka w Oddz. Konnym Związku Strzeleckiego im. rotm. Wąsowicza.

Dnia 13 b. m. odbył się w Oddziale Konnym Z. S. (Na Błonie 7) tradycyjny „Oplątek“, urządzony przez Sekcję kulturalno-oświatową tegoż Oddziału, pozostającą pod przewodnictwem dyr. dr. Saneckiego. Na program uroczystości złożyły się „Jasełka“, odegrane przez amatorski zespół strzelców i strzelczyń we własnej, niedawno odnowionej sali. W przedstawieniu współuczestniczył własny mieszany chór oraz własna oddziałowa orkiestra pod kierunkiem dra Belohlavka „Jasełka“ na leżycie wyreżyserowane, utrzymane były na wysokim poziomie. W czasie antraktu dokonano fotografii grupy aktorów na nie pomysłowo i ze smakiem artystycznym urządzonej sceny. Całe zaś przedstawienie odbyło się przy szczelnie wypełnionej widowni. Z gości zauważyliśmy delegata Okręgu p. dra Bryka, delegatów powiatu pp. mż Harianda i Bajsarowicza, dele-

gatów poszczególnych oddziałów Z. S., reprezentantów 5 p. art. I i wielu innych. Następnie dzięki staraniom kpt. młetu pań z inż. Voelpłową i pułk. Müllerową na czele przy obficie zastawionych stołach odbył się „Oplątek“, w czasie którego wygłoszono kilka okolicznościowych przemówień, zainaugurowanych przez prezesa Oddziału kpt. dra Rolińskiego. Szczerą atmosferę, towarzyszącą wieczery pozwoliła na nawiązanie i zacieśnienie wzajemnych stosunków pomiędzy członkami Oddziału i ich rodzinami. W czasie oplątku dzieci członków Oddziału zostały obdarowane laskociami i podarunkami i obficie „Choinki“. Po oplątku odbyła się zabawa strzelecka z tańcami, która przeciągnęła się do późnej nocy. Cała uroczystość wywarła na uczestnikach niezatarte wrażenie, a u zaproszonych gości wzbudziła szczerą podziw dla pracy Oddziału.

Oplątek Beliniaków.

W ub. sobotę 13 b. m. w salach Oficerskiego Kasyna Garnizonowego odbył się „Oplątek“ lwowskiego Koła Beliniaków. Liczne ich grono zjechało z trzech wschodnich województw z p. Konstantym Dzieduszyckim komendantem lwowskiego Koła oraz z pp. pułk. Pytlewskim i Koczwarą na czele. Wśród gości zauważyliśmy prawie wszystkich komendantów lwowskich

Kół pułkowych legionowych, a to pp. pułk. Pytla, Wertheima, Gigia, mjr. Zbirowskiego oraz prez. Wojciechowskiego i w. in. Miłą niespodzanką był przyjazd dowódcy 14 p. ul. Jazłowieckich p. pułk. Kunachowicza wraz z orkiestrą pułkową na czele całego Koła 2-go p. ul. legionowych. Wśród serdecznego nastroju, pełnego wspomnień, gwarzono i śpiewano do rana.

fek“ I. Devala, znakomita komedia francuska. Bilety na to przedstawienie będą rozlosowywane w cenie 1 zł. za wszystkie miejsca bez wyjątku.

— Premiera operetki w Teatrze Rozmańców. W sobotę dnia 20 bm. wchodzi na repertuar Teatru Rozmańców jedna z najświetniejszych operetek współczesnych „No, no, Nanette“ V. Youmansa, ciesząca się powszechnie kolosalnym powodzeniem arcyzabawna, dowcipna i okraszona złotym humorem treść osnuta na tle przełomnych perypetyj wesołego wujaszka i czarującej siostrzenicy oraz melodyjna muzyka, na którą składa się szereg prawdziwych „przebojów“ — oto całość, która ukaże się pod pieczołowitą reżyserią K. Tarkiewiczza, w efektownych dekoracjach O. Rexa i doborowej obsady. W rolach głównych: E. Bonacka, K. Tarkiewicz i I. Sliwiński, dalsze role spoczywają w rękach W. Jakubińskiej, H. Kamińskiej, H. Krzywickiej, A. Różyckiej, J. Leliwy, W. Więckowskiego i innych. Kierownictwo muzyczne Jakób Mund. Zapowiedź premiery tej ślicznej i wesołej operetki budzi ogromne zainteresowanie wśród najszerzych sfer lwowskiej publiczności.

Bilety do nabycia w Kasach Teatrów Miejskich i w kasie biura ABO, Rutowskiego 2.

— W czwartek 18 b. m. w sali Teatru Wielkiego odbędzie się wspaniały koncert symfoniczny z udziałem głośniego dyrygenta Dyrektora Filharmonii w Schewenin

gen (Holandia) i w Hadze Ignacego Neumarkę, o którym cała prasa zagraniczna pisze w słowach pełnych uznania i zachwytu, podkreślając jego olbrzymi talent indywidualności i osobliwą interpretację każdego dzieła. W koncercie weźmie udział świetny polski wiolonczelista prof. Dezyderyusz Danczowski. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Seyfarta.

— Colosseum. Dziś po raz ostatni przebijowy program „Szał karnawału“ w którym cały zespół oraz niezrównany Leo Fuks odniósł nadzwyczajne powodzenie. Dziś o godz. 8.30 wiecz. przedstawienie „Benefisowe“ z okazji X-lecia pracy scenicznego p. Meli Grabowskiej z udziałem p. F. Kuligowskiego b. reżysera i amanta operetki lwowskiej, oraz całego szeregu gości z p. Leo Fuksiem na czele. Na seans ten miejsca są numerowane. Jutro premiera nowej rewii, jakoteż programu filmowego

— Wieczór muzyczno-wokalny. Zarząd Koła Dzielnicy I. Rady Grodzkiej BBWR Lwów-Miasto urządza dnia 18 bm. na dochód najbardziej potrzebnej działy w auli Zakładów wychowawczo-naukowych im. Zofii Strzałkowskiej przy ul. Zielonej 1 22 wieczór muzyczno-wokalny z łaskawym udziałem: WP Ireny Danek (fortepian), WP Walerji Jędrzejewskiej (śpiew), chóru Eriana, WP Kazimierza Waydy i muzyki 40 p. v. Początek o godz. 7.30. Przed

Film narodowy — czy społeczny?

(Odczyt B. W. Lewickiego w sali Klubu B. B. W. R.).

Onegdajszymi odczyt B. W. Lewickiego, poświęcony aktualnym zagadnieniom filmu socjalnego, w wąskich, zwartych ramach obejmował cały szereg problemów, nasuwających się w związku z międzynarodową sytuacją filmową.

Poświęciwszy wstępne uwagi charakterystyce nowych tematów filmowych, przeszedł prelegent do stwierdzenia, ilustrowanego licznymi przykładami, że współczesny film sowiecki niemiecki, włoski i poczęści węgierski stoją całkowicie w służbie polityki państwowej tych krajów. Scharakteryzował następnie osamotnienie twórców samodzielnych spowodowane naciskiem cenzury i polityką filmową poszczególnych rządów oraz w syntetycznym skrócie dawny obraz rozwoju i znaczenia filmów sowieckich, charakteryzując je jako działające w kierunku czysto-emojonalnym, posługując się w tym celu symboliką, wrócił prelegent na teren filmu polskiego, który określił, jako typowo narodowy.

Narodowym filmem nazwał prelegent film zajmujący się powierzchownym, formalnym przejawami życia zbiorowego, podczas gdy film społeczny przedstawia raczej psychologię pewnej zbiorowości, w związku z następującymi się problemami społecznymi.

Odczyt swój zakończył prelegent wyrażeniem życzenia, ażeby państwo względnie w polską politykę filmową, podnosząc temsamem wartość artystyczną polskiego filmu który w swoim dotychczasowym rozwoju bardzo trudno zdobywał się na pełnię artystycznego wyrazu. Odczyt, doskonałe wykonany, wzbudził bardzo duże zainteresowanie. I. kgh.

— sprzedaż biletów w księgarniach: WP Małkowskiego, ul. Batorego 28. WP Polonickiego, ul. Akademicka 2a. Ceny biletów: 1.90 zł., 1.49 zł., 99 gr.

— Powszechnie wykłady uniwersyteckie i politechniczne. Dnia 17 stycznia (środa) dr. Norbert Präger wygłosi wykład p. t.: „Histerja“. Aspekt psychologiczny histerji. Aspekt cielesny histerji. Sposób przemiany czynników psychicznych w cielesne. Histerja a symulacja. Histerja w świetle psychologii. Początek wykładów godz. 19 (7). Uniwersytet, ul. Marszałkowska 1. I. p. sala Kopernika. Wstęp 50 gr. Dla studentów szkół wyższych i uczniów gimnazjalnych 25 gr.

— Chrześcijański Związek Zawodowy Maszynistów i Palaczy odbędzie w niedzielę dnia 21 bm. o godz. 10 przedpołudnie coroczne walne zgromadzenie w lokalu własnym ul. Gródecka 2b „Dom Katolicki“, na które wszystkich kolegów zaprasza.

— Kongregacja Matki Chrześcijańskiej przy kościele OO Jezuitów uprasza wszystkie Matki do wzięcia udziału w pogrzebie wielce zasłużonej i długoletniej przydatki śp. Stefanji Mazaraki, który odbędzie się dnia 17 bm. o godz. 14-tej z krytyki OO Bernardynów na cmentarzu Łyczakowski oraz w nabożeństwie żałobnym za spokojny duszy śp. Zmarłej, które odprawione zostanie w czwartek 18 bm. o godz. 8-iej rano w kościele OO Jezuitów.

— Z podróży do Betlejem. We czwartek dnia 17 bm. o godz. 19, w sali Czytelni Katolickiej (Piekarska 28) prof. ks. Stanisław Hopek wygłosi swoje wrażenia „Z podróży do Betlejem“, ilustrowane obrazami świetlnymi. — Wstęp wolny dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości.

— Kuchnia Katol. Związku Polek dla potrzebnej inteligencji przy ul. Wronowskiej 2, składa serdeczną podziękę Wp. Józefowi Nowakowi za nadstany do kuchni hojny dar świąteczny w formie: 100 kg męśni wieprzowego i 75 litrów piwa. Za te ofiary dla najuboższych Katolicki Związek Polek wyraża ofiarodawcy staropolskie „Bóg zapłać“

— Wyjazd generała Popowicza do Warszawy. Dowódca Korpusu we Lwowie gen. Popowicz wyjechał w poniedziałek wieczorem w sprawach służbowych do Warszawy.

— Z karty żałobnej. Przed kilkoma dniami zmarła we Lwowie śp. Zofia z Trzemeskich Huberowa, urodzona

Roboty inwestycyjne w roku 1934 na terenie całej Polski.

Program robót inwestycyjnych na rok 1934 obejmuje roboty melioracyjne, drogowe, kolejowe i budowlane w poszczególnych województwach. Roboty te mają być finansowane przez Fundusz Inwestycyjny. Narazie przewidziana jest na inwestycje suma około 20 milionów złotych, która będzie mogła być zwiększona w razie wzmoczonego zapasu bonów inwestycyjnych. W dziale budownictwa ma być szczególnie uwzględniona budowa domków robotniczych.

Program robót inwestycyjnych oraz program robót Funduszu Pracy na r. 1934 był przedmiotem obrad Komitetu Ekonomicznego Ministrów w dniu 13 b. m. (Wschód)

Nowy naczelnik wydziału III. w Izbie Skarbowej we Lwowie.

Naczelnik wydziału III. (rachunkowego) p. Snarski przeniesiony został z Izby skarbowej II. do Izby skarbowej I. we Lwowie na takie same stanowisko. Urzędnicy Izby skarbowej II. zamiast bankietu pożegnawego, wystąpili z inicjatywą, aby zebrałą kwotę 126 zł. przeznaczyć na cele społeczne a m. in. dla Zw. Rezerwistów, Domu Zdrowia urzędników skarbowych, LOPP. i Zw. Strzeleckiego. (Wschód)

Rejestracja legionistów węgierskich.

Budapeszteński „Az Eszt” przynosi artykuł poświęcony osobie Marszałka Piłsudskiego w walce jego o niepodległość Polski, oraz udziałowi w tej walce 300 węgierskich legionistów, których duszą był emigrant polski na Węgrzech hr. Władysław Stadnicki. Autor skreśliwszy historię Legionu węgierskiego i trudności, na jakie napotykał ze strony władz austriacko-węgierskich, pisze, że z pośród tych 300 legionistów węgierskich poległo 30, zaś niejedyn z żyjących nosi z dnia krzyż Virtuti Militari. Legioniści ci przy czynili się również w pewnej mierze do niepodległości Polski, stąd bardzo piękny jest gest Marszałka Piłsudskiego, który nie zapominając o legionistach węgierskich polecił przeprowadzić ich rejestrację, której rezultaty nie długo podane będą do wiadomości publicznej.

w r. 1881, właścicielka znanego w naszym mieście zakładu fotograficznego, istniejącego od 65 lat. Córka znanego fotografa śp. Edwarda Trzemeskiego, obdarzona zdolnościami artystycznymi, kształciła się w malarstwie u śp. Tadeusza Rybkowskiego i umiała zakładowi swemu nadać kierunek artystyczny. Brała udział w wielu wystawach fotograficznych w Polsce i zagranicą, zdobywając niejednokrotnie odznaczenia. Ś. p. Huberowa osierociła męża, również fotografa-artystę, oraz córkę.

— Na rzecz wojska. Wojewoda tarnopolski ogłosił listę kolejności osób, obowiązanych do dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (samochodów i motocykli) na rok 1934. Lista obowiązanych ogłoszona została według poszczególnych powiatów Województwa.

— Monografia o pracach niepodległościowych na Podolu. Ag. Wschód donosi z Tarnopola: Komitet monografii p. t. Dzieje, myśli i prac niepodległościowych na Podolu prosi wszystkich zainteresowanych o zwracanie się do Zarządu Okr. Zw. Legionistów w Tarnopolu (Pasaż Adlera 8) po kwestionariusze, które ułatwią pracę rejestracyjną działaczy niepodległościowych z terenu Województwa tarnopolskiego. Kwestionariusze bezpłatne.

— W poszukiwaniu spadkobierców. Konsulat polski w Lille poszukuje spadkobierców po ś. p. Romanie Grabowskim ur. dnia 3 marca 1888 r. syna Piotra i Ludwiki Miewskiej. Miejsce urodzenia zmarłego nieznane. Osoby zainteresowane winny się zwrócić do Konsulatu polskiego w Lille, 45 Boulevard Carnot (Francja).

Na froncie białogwardyjskim.

(Od naszego korespondenta berlińskiego.)

Emigrację rosyjską, podzieloną na liczne grupy stosujące do siebie wzajemnie bardzo radykalne metody taktyczne w wewnętrznych sporach, cechuje przecież wspólna tęsknota do przywrócenia jeżeli nie dawnego statusu rzeczy, to chociażby tych form, jakie zaistniały tuż po rewolucji lutowej 1917 roku. Rzecz jasna, że w ścisłej łączności z tem pozostaje bezwzględna nienawiść do Z. S. S. R., poparta bezsilną żądzą odwetu na tych, którym zawdzięcza owa emigracja niemożność powrotu.

To też, kiedy wszystkie państwa europejskie, z małymi wyjątkami uznaly de iure Sowiety, nadzieja powrotu i zmiany stosunków, pomimo nawoływania przywódców emigracyjnych, zaczęła słabnąć coraz bardziej.

Podstaw do słabnięcia owych nadziei nie brakło. Partia komunistyczna Niemiec, legalnie uprawiająca prosowiecką propagandę, ekspansja sowiecka na wschodzie, wreszcie poprostu „moda na Sowiety”, nie były niczem pocieszającym dla mas emigracyjnych.

Nic więc dziwnego, że kiedy doszedł do skutku przewrót hitlerowski w Niemczech, z całym aparatem hasel nacjonalistycznych i anty bolszewickich, to dla emigracji rosyjskiej miał się on stać nie tylko wygodnym punktem oparcia, jako ruch wybitnie antykomunistyczny, ale prawie symbolem scalenia walczącego odłamów w imię nacjonalistycznego odrodzenia. Rzecz więc zupełnie zwykłą musi wydać się fakt, że już w pierwszych tygodniach istnienia hitlerowskiego reżimu, po gorących debatach wewnętrznych, dwie organizacje narodowo-rosyjskie, t. j. berlińskie „Bractwo Rosyjskiej Prawdy” i zorganizowany na terenie St. Zjedn. „Faszizm rosyjski”, którego wodzem jest młody, niezwykle bogaty Wonsiak, mąż amerykańskiej „królowej”, bez porozumienia ze sobą dały nowemu ruchowi, który w Berlinie przybrał utrzymać do dziś nazwę „Rond”. (Roskojne oswoobodzielne narodowe dźwignię — rosyjski wolnościowy ruch narodowy). Organizatorem tego ruchu na terenie Berlina został początkowo Dmitrijew, którego następnie usunął drugi „wódz” Swietozarow, występując już oficjalnie z ramienia hitlerowskich kół oficjalnych. Jakkolwiek ruch ten, obelczony we wszystkie, tak właściwe Rosjanom, pompatyczno-teatralne utensylja, jak parady, mundury, święcenie sztandarów przez popa i nawet oficjalny hymn, ma wszelkie ce-

chy operetkowości i wywołał nawet konieczność zakazu publicznych demonstracji ze strony rządu, to jednak paradoks „nacjonalistycznej międzynarodówki”, walkowany przez „kompetentne” koła emigracyjne, nie stracił dla nich ze swego uroku.

Obecny przywódca rosyjskiej narodowo-socialistycznej partii, znany ze swej ballyckiej wyprawy, Bermond-Awałow, inspirowany najprawdopodobniej przez oficjalne koła berlińskie, postanowił pod znakiem „Ronda” zcałić całą emigrację rosyjską, rozsiadną po europejskim i amerykańskim kontynentach. Odbite w tym celu narady z Wonsiakim i przywódcą związku „młodrosjan” Kazem-Bekem, dały w wyniku ujednostajnienie frontu, przy czym Bermond-Awałow, grający pierwsze skrzypce w owym triumwiracie, został mianowany oficjalnie dowódcą naczelnym nieistniejącej jeszcze armii rosyjskiej, której podstawy materialne ma zabezpieczyć majątek Wonsiackiego a materiały ludzkiego mają dostarczyć zorganizowane od kilku lat, na obu kontynentach jacejki „młodrosyjskie”, na które Kazem-Bek ma rzekomo poważny wpływ.

Znany na terenie Berlina Bermond-Awałow, nie jest traktowany zbyt poważnie przez sfery rządowe. Natomiast cieszy się szalonym wzięciem w salonach berlińskich dam z high-life'u, z których na szczególniejszą uwagę zasługuje księżna Meklemburska, którą łączy nawet podobno bliższe stosunki z wyśmiewanym ogólnie samozwańczym generałem, który w dodatku przycepił sobie do nazwiska tytuł księcia.

Fakt mianowania przez triumwirat „Ronda” tego właśnie człowieka, ogłoszony w piśmie rosyjskim, wychodzącym w St. Zjedn. p. t. „Faszist”, załatwił poważnie opinię emigracyjną.

Największą podobno konsternację w „Rondzie” wywołał protest, ogłoszony w imieniu „Młodrosjan” w piśmie Miłukowa „Poslednija Nowosti”, podpisanym przez A. Bajkalowa, który, rzecz zrozumiała, stwierdza niezbyt wielką siłę wpływów Kazem-Beka.

Jakkolwiek będą skutki tej całej imprezy, należy zaznaczyć nieustającą aktywność agitacyjno-organizacyjną ludzi z otoczenia Hitlera, którzy nie przeoczyli żadnego środowiska, w którymby ich akcja miała chociażby najdrobniejsze szanse powodzenia.

Berlin, w styczniu 1934.

K. L.

Przed zaszeregowaniem sędziów.

Agencja Wschód donosi:

P. Minister Sprawiedliwości zwrócił się do Prezydium Sądu Apelacyjnego we Lwowie, by pewną ilość sędziów i urzędników sądowych przedstawić do wyższego zaszeregowania w tych wypadkach, w których sędziowie i urzędnicy zbliżeni są w poborach do wyższej sędzi.

Prezydium Sądu Apelacyjnego we Lwowie przedstawiło już w tej sprawie wnioski i — jak się dowiaduje Ag. Wschód — kilkudziesięciu sędziów i urzędników ma przejść do wyższej grupy z korzystniejszym uposażeniem.

Przy rozpatrywaniu tej sprawy kierowano się względami na kwalifikacje odnośnych osób, dłuższą służbę i pełnienie kierowniczego stanowiska.

Kalendarzyk prawosławny na rok 1934.

Nakładem „Głosu Prawosławia” w Tomaszowie Lubelskim.

Pierwszy tego rodzaju kalendarz, wydany w języku polskim do użytku Polaków wyznania prawosławnego, jest zarazem zwięzłym dobrze zredagowanym i bogato ilustrowanym podręcznikiem popularnej nauki o Polsce. Znajdujemy w nim portrety Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego, objaśnienia o autokefalii w Polsce, opisy największych miast polskich, szereg obrazków regionalnych i historycznych, wiele wiadomości praktycznych z zakresu gospodarstwa wiejskiego, oraz utwory poetyckie i belletrystyczne. Kalendarz, bardzo odpowiedni dla ludu, powinien znaleźć się w każdej chacie prawosławnego chłopca na naszych kresach.

Strzał przed urzędem dzielni.

Na podwórzu budynku Mejskiego Urzędu dzielnic III-iej przy ul. Kubasiewicza oczekiwało kilkudziesięciu bezrobotnych na bony żywnościowe i bezpłatne obiady. Około godz. 11-iej do 22-letniego bezrobotnego Piotra Staśki, zam. w Zamarynowie przy ul. Lwowskiej 25, przystąpił jakiś robotnik z prośbą i zaczął się odgrażać, że porachuje się ze Staśką, jak ten tylko opuści Urząd z zemsty za pobicię.

Gdy po stronie Staśki stanęło kilku robotników, napastnik wy dobył rewolwer i strzelił, raniąc ciężko Staśkę w kark, a korzystając z zamieszania — zbiegł. Rannego przewieziono dorożką na Pogotowie, a następnie do szpitala.

Policja wdrożyła natychmiast dochodzenia. Sprawca zamachu morderczego nazywa się Kurzyba.

Strajk w fabryce czekolady „Hazel”.

W fabryce czekolady „Hazel” wybuchł wczoraj rano strajk włoski. Po pertraktacjach delegacji robotników do szli do porozumienia z dyrekcją, a po południu robotnicy stanęli z powrotem do pracy.

Wczoraj rano robotnicy fabryki kar melków „Jadzia” po jednogłośnie strajku wrócili również do normalnej pracy.

wym energiczne kroki, w celu usunięcia tej interferencji. Pertraktacje w tej sprawie mogą jednak potrwać kilka dni, wobec czego radiosłuchacze muszą się uzbroić w cierpliwość.

Stacja raszyńska zajęła zupełnie ścisłe fale wyznaczoną jej w myśl ostatnio opracowanego podziału fal i musi na niej pozostać. Całkowita ta wina za interferencję spada więc na stację sąsiadującą z Raszynem, która nie stosując się do tego podziału zajęła fale, położone zbyt blisko od stacji raszyńskiej.

Istnieje wszelka nadzieja, że sprawa ta, dzięki energicznym staraniom naszych czynników kompetentnych zostanie w najbliższym już czasie uregulowana.

W eterze zapanował pokój.

Trwająca od dłuższego czasu wojna w eterze, prowadzona uporczywie przez 240 różnych stacji nadawczych w Europie, zakończyła się wczoraj w nocy podpisaniem pierwszego w historii kultury ludzkiej rozejmu w eterze, na skale europejską.

Wojujące strony, — mówiąc językiem dyplomatycznych kapłanów pokoju, — wyrzekły się agresji i zastosowały się do uchwały radiowej Ligi Narodów, zmniejszając długość swych fal nadawczych.

„Pamięta to była noc, pełna wrażeń i nieokreślonego uczucia wielkiej solidarności narodów europejskich — oświadczają nam inżynierowie na stacji nadawczej Rozgłośni Lwowskiej. Podziwialiśmy przedewszystkiem doskonałą organizację zgłaszania się poszczególnych stacji do centrali pomiarowej. Stacja lwowska dostroiwszy w przybliżeniu długość swej fali do przepisanej normy, nadawała w nocy z 14 na 15 przez 5 minut sygnał stacji, a potem co 30 sekund głosiła: „Hallo - Lwów - I gne”.

W tym samym czasie przyrządy pomiarowe znajdujące się na stacji nadawczej w Brukseli rejestrowały długości fal, zgłaszających się stacji. Już po upływie 10-ciu minut, od chwili wyłączenia, stacja lwowska otrzymała zawiadomienie z Brukseli, że „Lwów ma dobrą falę”, czyli, że obliczenia jej

inżynierów i techników oraz prace związane z przestrojeniem aparatury, zmianą ilości zwojów cewek i setką innych czynności, uwiecznione zostały całkowi tem powodzeniem. Stwierdziły to na przykład przyrządy pomiarowe Instytutu Radiotechnicznego w Warszawie, umieszczone na stacji Raszyńskiej, które kontrolowały wszystkie stacje wschodnio - europejskie i azjatyckie a następnie Bruksela. Precyzja dostrojenia wynosiła zaledwie 30 kilocykłów. Obecnie długość fali lwowskiej wynosi 377'36 m, poprzednio 380'7 m.

Pracami technicznymi pamiętnej nocy kierował p. W. Korecki, kierownik techniczny stacji nadawczej Rozgłośni Lwowskiej.

Ponieważ nie wszystkie stacje europejskie zdołały w ciągu pierwszej nocy zmienić swe fale, wczoraj po północy, z 15 na 16 b. m. odbywała się w eterze ponowna kontrola pomiarowa.

Przy wczorajszej zmianie fal stacji europejskich jedna z tych stacji, pracująca na długiej fali, nie zastosowała się do ostatnio ustalonego przez Międzynarodową Unię Radiofoniczną planu podziału tych fal. Wobec tego odbiór stacji raszyńskiej jest chwilowo nieczysty z powodu interferencji z tą stacją.

Kompetentne czynniki rządowe wszczęły już na gruncie międzynarodowo-

Pamiętniki królowej rumuńskiej. Zimowa trucizna domowa.

Królowa rumuńska Manja przebywa obecnie w Mödlingu pod Wiedniem w willi swej córki Ileany, która jako żona arcyksięcia Antoniego powiła niedawno córeczkę, Marię Ileanę. Jeden z dziennikarzy wiedeńskich uzyskał wywiad u królowej Marii na temat pamiętników, jakie pisze obecnie.

Królowa przyjęła gości w salonie pełnym egzotycznych kwiatów, z którym suknią koloru beige z niebieskim szalem, okrywająca jej majestatyczną postać, tworzyła wdzięczną harmonię. Na wstępie nie omieszkała królowa wspomnieć o swej nowej wnuczce, której narodziny wywołały w rodzinie wielką radość oraz zachwyty jej małego braciszka, arcyksięcia Stefana.

— Moje pamiętniki — oświadczyła na zapytanie dziennikarza — są już ukończone i ukazują się już w amerykańskich dziennikach później zaś drukowane będą w postaci książki w trzech tomach. Pierwsza część obejmuje moją młodość, aż do czasu, gdy w 17-ym roku życia zaślubiłam następcę tronu rumuńskiego, Ferdynanda. (Jak wiadomo, była ona wnuczką królowej angielskiej Wiktorii, a córką księcia Edynburgu Alfreda, późniejszego ks. Sachsen-Koburg-Gotha i przebywała w młodości częściowo w Niemczech, częściowo w Anglii).

Dalej opowiada królowa-wdowa dzieje swe jako młodej, pełnej życia księżniczki na dworze króla rumuńskiego Karola I, gdzie z trudnością poddawała się jako żona następcy tronu, ścisłym przepisom etykiety dworskiej. Stary król był człowiekiem surowego obowiązków i wywarł wielki wpływ na charakter Marii, wpajając w nią świadomość, że każdy człowiek jest tylko małym kółeczkiem w wielkiej machinie świata. Powstały wprawdzie silne przeciwieństwa poglądów między Marią a Karolem I, jednakże był on jej bardzo życzliwym.

Młoda księżniczka miała sposobność poznać wielu współczesnych panujących Europy — cesarza niemieckiego Wilhelma II., króla bułgarskiego Ferdynanda I., cara rosyjskiego Mikołaja II., i skreśliła ich portrety w swych pamiętnikach, scharakteryzowała też najwybitniejszych rumuńskich mężów stanu.

Mając lat dwadzieścia, wyjechała Manja z mężem do Rosji na uroczystość koronacji cara Aleksandra II. i uczestniżyła w balu dworskim w Carskim Siole w białej jedwabnej sukni, ozdobionej różami, a mały paż niósł jej tren. „Biedny, mały paż, stracił wtedy serce!” — dodała królowa, opowiadając swe romantyczne wspomnienia.

„Wróciwszy do Sinaia, wybrałam się pewnego dnia do lasu w oryginalnym kozackim mundurze na rumaku pełnej krwi rosyjskiej, otoczona białe-

Ku czci Majakowskiego.

Budowa nowego gmachu Teatru Meyerholda w Moskwie, projektowana przez architekta Szczusewa, dobiega końca. Na wieży gmachu stanie posąg Majakowskiego wysokości 8 mtr.

Drugim holdem, złożonym „poecie rewolucji” jest ostatnia książka znako mitego krytyka i eseisty Szklowskiego p. t. „Światło w lesie”, w którym opisuje on swą młodzieńczą podróż do ojczyzny Majakowskiego — na Kaukaz.

Badania lekarskie kandydatów na szoferów.

We Francji zaprowadzono ostatnio badania lekarskie kandydatów, ubiegających się o prawo jazdy. Badania te mają na celu wyeliminowanie kandydatów, którzy nie odpowiadają warunkom sprawności fizycznej, koniecznej dla kierowców aut. Statystyka wykazała jednak, że procent kandydatów, uznanych za niezdolnych do pełnienia warunków zdrowotnych, jest bardzo niski.

mę psami, które wraz z koniem i kostiumem otrzymałam w prezencie od moich krewnych z rodziny carskiej. Nagle zaszedł mi drogę król Karol swym powolnym, zamysłonym krokiem, a za nim, jak zwykle, postępowało dwóch detektywów. Wyczytawszy w oczach króla zdumienie i niezadowolone, zatrzymałam konia i wyraziłam mój zachwyt nad pięknym lasem. Stary król kochał ias tak bardzo, że zapomniał udzielić mi nagany za moją kawalkadę. Obyczaj członków rodziny królewskiej podlegały zawsze uważnej obserwacji i krytyce, a ja — opowiada królowa — dzięki mojemu niezależnemu, śmiałoemu postępowaniu, byłam nazywana przez ludność „ekscentryczną księżniczką”. Jednakże w pewnym momencie przekonałam się, że „ekscentryczna księżniczka” zdołała zaskarbić sobie serca ludu rumuńskiego i czułam to najlepiej w czasie wojny.

Ostatni tom pamiętników zawiera właśnie wspomnienia z czasów wojny, wypadki związane z utworzeniem Wielkiej Rumunii, oraz powrót królowej z wygnania.

Odnalezienie grobowca Botticelli'ego.

Franciszkanin O. Calamandrei, po długich studiach prowadzonych w kościele Wszystkich Świętych we Florencji, odnalazł grobowiec słynnego malarza florenckiego Sandro Botticelli'ego, którego właściwe nazwisko było Filippini.

O. Józef Calamandre, władca wskazywał Vasari'ego, (który zaznaczył w swych żywotach wielkich malarzy i artystów, że Botticelli, został pochowany w kościele Wszystkich Świętych, gdzie namalował postać św. Augustyna i że na jego grobowcu umieszczono herb rodziny Filippini), dotarł do całego szeregu dokumentów, umiejscawiających grobowiec rodzimny. Na grobowcu tym omylił widniał napis: „Maiano Filippini et Filipporum 1510”. Napis ten i herb zostały

Zima jest porą w której kroniki dzienników raz po raz notują śmiertelne wypadki zatrucia czadem, czyli tlenkiem węgla, najpopularniejsza bodaj w tej porze roku „trucizna domowa”.

Przy dokładnym spalaniu węgla w piecach wywiązujące się ilości tlenku węgla nie przekraczają 1 pro mille. Gdy piec jest źle zbudowany, lub nieumiejętnie w nim napalono, ilość ta może wzrosnąć do 5 proc. Ile tlenku węgla znajduje się w powietrzu, niejako jest ocenę przeciętnemu człowiekowi, gdyż gaz ten jest zupełnie bezwonne. Zatrucie nim czyli zaccadzenie następuje wówczas, gdy stężenie tlenku w powietrzu danej ubikacji zbliży się do pół proc., choć i mniejsze jego ilości są już szkodliwe. Zaccadzenie polega na tem, że tlenek węgla wdychany, dostawszy się z powierza drogą płuc do krwi, nie zmiernie chciwie łączy się z ciałkami czerwonymi. 200 razy chciwiej niż tlen, czyli, jak mówią chemicy, powinno wactwo tego gazu do ciałek czerwonych krwi jest dwięście razy większe. Obciążone tlenkiem węgla ciałko czerwone nie może zaczerpnąć w płuca

tlenku i zamieść go następnie w głąb organizmu, jak się to normalnie dzieje jest więc wyłączony z procesu oddychania. Gdy większość ciałek czerwonych ulegnie połączeniu z tlenkiem węgla, pozostała reszta nie jest w stanie dostarczyć komórkom odpowiedniej ilości tlenku, przychodzi wówczas do zatrucia, które właściwie jest duszeniem się.

Ostre zatrucie tlenkiem węgla przebiega następująco: jeśli około 1 miliona ciałek czerwonych połączy się z tlenkiem węgla, chory dostaje bicie serca i zawrotów głowy. Gdy zatrucie wyłączy około 2 miliony krwinek z funkcji oddychania, wówczas do wymienionych dolegliwości dołącza się ogólne osłabienie. Przy opanowaniu przez czad od 3 milionów ciałek czerwonych krwi wżwyż ciśnienie krwi zatrutego wzrasta, zjawia się przytępienie słuchu i wzroku, nudności i wymioty, osłabienie tak wielkie, że człowiek nie jest zdolny przejść kilku kroków i otworzyć okno. Wreszcie przychodzi do utraty przytomności, drgawek i śmierci, skutkiem porażenia ośrodka oddychania. Serce pracuje jeszcze długo po ustaniu oddychów.

Jeśli się uda uratować człowieka, który uległ zaccadzeniu, pamiętać należy, że niebezpieczeństwo nie minęło. Często zjawiają się bowiem później ciężkie zaburzenia w centralnym układzie nerwowym, których skutkiem może być utrata pamięci, mowy, zanik mięśni, zaburzenia ruchowe i t. d. Utrata pamięci zjawia się szczególnie często u ludzi, którzy przez dłuższy czas, n. p. przez szereg miesięcy zimowych wdychali często małe, wywołujące nieznaczne objawy, ilości tlenku węgla.

Ratowanie zaccadzonego polega przede wszystkim na szybkim usunięciu chorego z miejsca zatrucia i na przeniesieniu go na świeże powietrze. Ratownicy winni zachować wszelkie środki ostrożności, by sam nie uległ zatruciu. Jeśli wypadnie usuwać chorego z pokoju napełnionego czadem, staramy się najpierw wywołać tam silny przeciąg przez otwarcie wszystkich drzwi i okien, a jeśli to niemożliwe przez wybić szyb. Przy wchodzeniu do pokoju zaccadzonego w celu otwarcia okien, ratujący musi bezwzględnie przystąpić sobie nos i usta zamaczając w wodzie lub occie chustką, a zaczerpnawszy przed wejściem do izby powietrza, otwiera drzwi i szybko przebiega do najbliższego okna, otwiera je, lub wybija. Zaczerpnawszy przez wychylenie głowy ponownie powietrza, przebiega do następnych okien. Następnie usuwa chorego z pokoju. Reszta należy do lekarza, który ratuje zazwyczaj chorego podając mu do wdychania tlen, stosując sztuczne oddychanie, upust krwi, a w przypadkach rozpaczliwych stara się wykonać transfuzję krwi. Na zaccadzeniu polega również zatrucie gazem świetlnym, który zawiera od 4—7 proc. tlenku węgla. K-k.

Od rikszy — do kolei podziemnej.

W Osaka wre praca przy budowie kolei podziemnej. To najbardziej przemysłowe i handlowe miasto w Japonii już od kilku lat odczuwa potrzebę ułatwienia i przyspieszenia komunikacji dla 2,500.000 mieszkańców. Dorozżki, riksze, taksówki, prywatne samochody, tramwaje okazały się niewystarczające i środkami lokomocji, zwłaszcza od 1925 r., kiedy to do miasta dołączono olbrzymie przyległe obszary. Brakom tym zaradzić mogła tylko kolej podziemna. Postanowiono wybudować sieć podziemną o łącznej długości 54 kilometrów. Wobec olbrzymich kosztów, wynoszących 162 miliony jenów, budowę rozłożono na kilka etapów, z których pierwszym ma być linia wiodąca dokoła miasta.

Po przewyżczeniu niezmiernych trudności terenowych, do właściwej budowy przystąpiono w 1930 roku, a pierwszy trzech-kilometrowy odcinek pod bulwarami Midosuji oddano do użytku publicznego dopiero w 1933 r. Na tej małej stosunkowo przestrzeni znajdują się cztery przystanki, z których Umeda jest właściwie stacją, gdzie mieszczą się biura kolejowe, poczekalnie i kasy. Peron o długości 180 metrów i szerokości 8 metrów jest największym w kolejach podziemnych na całym świecie. Dla orientacji podróżnych ściany każdego przystanku posiadają inną barwę, i tak na stacji Umeda ściany są białe, w Yodobashi niebieskie, w Honmachi różowe, a w Shinsabashi ciemno - niebieskie. Dotychczas uruchomiono 10 wozów elektrycznych lub susowo urządzonych. W każdym wozie, mogącym wygodnie pomieścić 120 pasażerów, znajdują się telefony, głośniki radiowe i specjalne wentylatory. 18-metrowa długość wozu łagodzi zna-

cznie wstrząsy. Wiele trudu zadał sobie inżynierowie, by rozwiązać pomysłowo problem wentylacji w koleji podziemnej, znajdującej się na głębokości 10 metrów pod powierzchnią ziemi. Po wielu próbach zainstalowano na każdej stacji najnowsze, olbrzymie urządzenia wentylacyjne, wprowadzające świeże powietrze w głąb ziemi, a między stacjami podobne wentylatory wypompowujące. W ten sposób powietrze może być zamieniane pod ziemią osiem razy na godzinę, z uwzględnieniem ciepłoty i wilgotności.

Jak już wykazało doświadczenie, koszt budowy jednego kilometra kolei podziemnej wynoszą 3,700.000 jenów. Suma to poważna nawet dla tak bogatego miasta, jakim jest Osaka. Mimo to praca wre w dalszym ciągu i w krótkim czasie zostanie oddany do użytku nowy odcinek. Do tego zmusza Japończyków szybko tętno wielkoniejskiego życia i coraz cenniejsza wartość czasu. W ciągu pięciu minut pasażer przejeżdża przestrzeń Umeda - Shinsabashi, na przebycie której na powierzchni ziemni samochodem — zatrzymywany paleczką policjanta, zakrętami i ruchem ulicznym — potrzebowałby co najmniej pół godziny. A riksza — biedny człowiek w roli konia? Ten może najwyższej powieść pasażera z rogu ulicy do wyłotu kolei podziemnej.

Właścicielem i zarządcą kolei podziemnej w Osaka jest gmina. Wypadek to jedyny w swoim rodzaju w całym świecie, gdyż wszędzie koleje podziemne znajdują się w prywatnych lub rządowych rękach. Tę próbę gminy miasta Osaka, obserwuje się z wielkim zainteresowaniem w Ameryce. K-k.

Człowiek może żyć najwyżej 110 lat!

Współczesne metody odnawiania przyczyniają się do określenia długowieczności człowieka. Uczeni angielscy twierdzą z całą pewnością, że organizm ludzki nie jest w stanie przetrwać więcej niż 106 lat. Wszyscy Me tużalemowie albo sami kłania, albo czynią to ich biografowie. W ciągu wiełu dziesięcioleci powtarzało się imię niejakiego Tomasza Panra, Anglika, który dożył jakoby 152 lat. Wiadomość tę potwierdzał uczone Harvey, ale okazuje się, że protokół o śmierci, według świadectw lekarzy sporządzony został po upływie trzydziestu czterech lat po zgonie Panra. Słynna Maria Prion (17 wiek), która żyła jakoby 187 lat, również, jak się okazało, umarła o kilkadziesiąt lat wcześniej. Głośny Miguel Wiks, który dożył jakoby 190 lat, oraz 145-letni Jakób Dragenberg zmarł o wiele wcześniej. W rzeczywistości nie było jeszcze człowieka, któryby żył dłużej niż 110 lat.

Program radiowy. Najcenniejszym darem Polski dla Ameryki — jest aryzm wrodzony Polaków.

Środa, 17 stycznia.

Lwów. Godz. 7—8: Audycja poranna. 8—11'40: Przerwa. 11'40: Codzienny przegląd prasy polskiej. 11'50: Odczytanie programu na dzień bieżący i komunikaty. 11'57: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie. hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12'05: Piosenki rewijowe z płyt. 12'30: Wiadomości meteor. 12'35: Muzyka lekka z płyt. 12'55: Dziennik południowy. 13—15'25: Przerwa. 15'25: Lwowska Giełda Zbożowa i komunikaty. 15'30: Trans. z Warszawy. Wiadomości gospodarcze. 15'40: Aria i pieśni w wyk. Artura Bicio (bas), przy fortepianie Tadeusz Seredyński. 15'55: Tańce ludowe z płyt. 16'10: Trans. z Warszawy. Program dla dzieci starszych. 16'40: „Listy i programy“ w opr. dyr. J. S. Petery. 16'55: Trans. z Warszawy. XII koncert z cyklu: „Muzyka Niepodległej Polski“ w wyk. Warszawskiego Kwartetu Smyczkowego (I. skrzypce Józef Kamiński, II. skrzypce Zygmunt Lederman, altówka Jan Goruowski, wiolonczela M. Neu (sch). 17'35: Recital śpiewaczy Romana Stebelskiego (tenor). Przy fortepianie Tadeusz Seredyński. 17'50: Akcja „Radio-Dzieciom“, 18: Trans. z Warszawy. „Loving and protection of nature“ — wygl. prof. Juliusz Donaniewski. 18'20: Trans. z Warszawy. Koncert lekki w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota. 19: Odczytanie programu na dzień następny. repertuar teatrów. 19'05: Rozmaitości i płyty. 19'25: Trans. z Warszawy. Felieton literacki. „Na pograniczu literatury i rzeczywistości“ — wygl. p. Wacław Frenkiel. 19'40: Trans. z Warszawy. Wiadomości sportowe. 19'47: Dziennik wieczorny. 19'55: „Silva Rerum“, 20: Trans. z Warszawy. Koncert popularny w wyk. orkiestry symf. P. R. pod dyr. Józefa Ozmińskiego. W programie utwory Ryszarda Wagnera. 20'30: Trans. z Warszawy. Piosenki w wyk. Hanki Ordówny (ze studia P. R.). 21: Trans. z Warszawy. Felieton karnawałowy — wygl. p. Janina Warnecka. 21'15: Trans. z Warszawy. Koncert z cyklu: „Współczesna literatura fortepianowa“ w wyk. Zbigniewa Drzewickiego. W programie muzyka francuska. 22 Tr. z Warszawy. Muzyka taneczna z dancingu „Adria“, orkiestry Jerzego Petersburskiego i Artura Gołda. 23: Komunikaty. 23'05—23'30: Skrzypkowie wirtuozii (płyty).

Czwartek, 18 stycznia.

Lwów. Godz. 7—8: Trans. z Warszawy. Audycja poranna. 8—11'40: Przerwa. 11'40: Codzienny przegląd prasy polskiej. 11'50: Odczytanie programu na dzień bieżący i komunikaty. 11'57: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie. hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12'05: Muzyka taneczna z płyt. 12'30: Wiadomości meteor. 12'35: Trans. z Warszawy. XI koncert szkolny z Filharmonii Warsz. w wyk. orkiestry filharmonicznej pod dyr. Bronisława Wolfstala. Jadwiga Hennert (sopran) i Maria Wilkomirska (akomp.). Słowo wstępne wypowiedziane p. Stefan Natanson. W programie Pergolose, Mozart, Beethoven, Moniuszko i Karłowicz. 14: Dziennik południowy. 14'05—15'25: Przerwa. 15'25: Lwowska Giełda Zbożowa. 15'30: Wiadomości gospodarcze. 15'40: Trans. z Warszawy. Koncert zespołu salonowego Halny Adamskiej i Grosmanowej. 16'40: Skrzynka dla dzieci w opr. ciotki Ady. 16'55: Koncert kameralny kwintetu instrumentalnego pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego. Wykonawcy: Eugeniusz Towarnicki (flet), Aleksander Peleński (obój), Józef Blank (klarnet), Oskar Streusani (fagot) i Władysław Łysakowski (waltornia). W programie G. Onslow: kwintet op. 81. 17'25: Tr. z Warszawy. Recital śpiewaczy Ireny Downar „Zapolskiej (sopran), przy fortepianie prof. Ursteina. 17'50: M. Grekowicz: „Egzotyzm najbliższej rzeczywistości“, 18: Trans. z Warszawy. Odczyt z cyklu: „Zagadnienia gospodarcze“: „Nasz handel zagraniczny“ — wygl. p. Wacław Jastrzebski. 18'20: Trans. z Warszawy. Słuchawisko p/ż Oskara Wilde'a: „Wachlarz Lady Windermere“. 19: Odczytanie programu na dzień następny. 19'03: Minuty poetyckie (utwory poetyckie Mariama Piechala) 19'15: Rozmaitości. 19'25: Trans. z Warszawy. Odczyt aktualny. 19'40: Komunikat śniegowy ze Lwowa. 19'43: Trans. z Warszawy. Wiadomości sportowe. 19'47: Tr. z Warszawy. Dziennik wieczorny. 19'55: „Silva Rerum“, 20: Trans. z Warszawy. Muzyka lekka w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Ludwik Sempoliński (śpiewaczki). Przy fortepianie prof. Ludwik Urstein. 21: Trans. z Warszawy. Skrzynka pocztowa, techniczna, korespondencje bieżąca omówi i porad technicznych udzieli p. Wacław Frenkiel. 21'15: Trans. z Warszawy. Dalszy ciąg muzyki lekkiej. 22: Retransmisja ze stacji zagranicznych. 23: Komunikaty. 23'05—23'30: Dalszy ciąg retransmisji zagranicznych.

Za 1 Zł. — 100

Wzrost znakomitej wody kolońskiej kwiatowej o trwałym i przyjemnym zapachu perfumery S. FEDER. Sykstuska 7 i Ko. pernika 15a.

Najcenniejszym darem Polski dla Ameryki — jest aryzm wrodzony Polaków.

Napisał Arthur Prudden Coleman, B. A., M. A., Ph. D., docent języków słowiańskich, Columbia University, New York

W księgarni uniwersyteckiej znalazłem nową książkę, pięknie oprawioną i ładnie wydrukowaną na francuskim szarym papierze

Książka ta pod tytułem „Deaf Walls“ (nakład Symphonist Press, 2323 Wharton Square, Philadelphia, Pa. dol. 2) jest napisana w języku angielskim, zaś autorem jej jest p. Edmund Kowalewski, młody poeta pochodzenia polskiego. Autor jest wysoko ceniony przez amerykańskich profesorów i krytyków i zasługuje, aby go bliżej poznali Polacy w Stanach Zjednoczonych, jak i w Polsce.

Pań Kowalewski jest poeta mającym dążyć do przyszłości. Czerpiąc swe natchnienie z utworów poetycznych Edgara Allana Poe'a, wyrobił młody poeta swój własny styl — co jest tem bardziej godnym uwagi, że w utworach jego łatwo dostrzec wpływy polskie i słowiańskie pod pokrywą języka angielskiego, w którym poezja jest oddana. Nawet Słowacki, gdy pisał w języku

francuskim, ujawniał na zewnątrz swą polską duszę. Tak samo Kowalewski. Posiada subtelne wyczucie odcieni i władza językiem angielskim bez zarzutu, a jednak poznać można odrazu, że u przodków jego płynęła krew polska.

Jego dążenia ku wolności ducha są nieukończony. Nawiedzany bezustannie potrzebą tej wolności, Kowalewski stwarza prawdziwie piękno w swym poszukiwaniu za wyzwoleniem ducha z ram szarej rzeczywistości życia codziennego.

„Deaf Walls“ jest największym nabytkiem dla literatury amerykańskiej od czasów Poems Poe'a i Leaves of Grass Whitman'a.

Jako Amerykanin, którego przodkowie cenili przyjaźń Polaskiego i Kościuski witam młodego Kowalewskiego jako zwiaśtuna nowej dobie uczuć poetycznych, które zacieśnia węzły tradycyjne pomiędzy Polską a Ameryką.

Ci, którzy zechcą przeczytać książkę Kowalewskiego, znajdą w poezjach jego prawdziwe zadowolenie.

Kronika Ziemi Stanisławowskiej.

Stanisławowscy podchorążowie.

Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby można armię traktować, oderwawszy ją od jej rezerwy. Rozrzucone po Polsce Szkoły Rycerskie „popularnie Podchorążówkami“ zwane, nieistnieją same dla siebie, wychowują one w czasie pokoju przyszłych żołnierzy bojowych, którzy dla oka Naczelnego Wodza jedni są — jak jeden jest żołnierz i oficer ofiarujący swą krew za Ojczyznę, bez odróżnienia czy jest on zawodowym czy rezerwowym.

A choć jedno mamy serce i dla tych czynnych i dla tych w rezerwie — do podchorążaków odnosimy się z specjalnym sentymentem. Najbliżsi są nam ci „nasi“ podchorążowie z Dyw. Krsu Podch. przy 48 p. Widzieliśmy ich twarze skrzepłe, w poczuciu powagi chwili w momencie przysięgi w dniu Święta Niepodległości

Oklaski znaczyły ich przejście przez ulice miasta. Kiedy maszerują, niema przechodnia, któryby w ich stronę nie rzucił spójnienia rozgrzanego ciepłem od serca płynącym. W takt ich sprężystego marsza biją serduszka młodszych i stanisławowianek, z upodobaniem wpatrujących się w podchorążackie zdrowe i czyste twarze. Zaś najpopularniejsze są śpiewane przez nich tanga, beczceremonialnie naginane do rytmu i tempa marszowego kroku.

Przynajmniej otwarcie wszyscy: są podchorążacy naszymi papilami i faworytami.

Dnia 1 lutego urzędza Dyw. Kurs. Podch. przy 48 p. d. tradycyjną „Wesołą noc Podchorążaka“ Pójdziemy na nią wszyscy, zobaczycy tych zuchów zbliska.

Rozszerzenie Koła L. O. P. P. w Haliczu.

Ub. niedzieli odbyło się w Haliczu w sali Zw. Strzeleckiego zebranie obywatelskie w sprawie rozszerzenia Koła LOPP. Przewodniczył prezes Koła p. Olszewski, w prezydium zebrania zasiadli p. Nowa, Chowiczowa i referent Waydowicz.

TEATR IM. MONIUSZKI:

Środa, 17 b. m. godz. 20: „Awantura w raj“.
Czwartek, 18 b. m.: nieczynny.
Piątek, 19 b. m. godz. 20: „Za oceanem“, wodewil (premiera).

KINOTEATRY.

BELLONA: „Otwarta klatka“.
OLIMPIA: „Pocałunek skazańca“ (G O Brien).
TON: „Rozkoszne kłopoty“ (M. Chevalier).
URANIA: „Obraz maiestatu“.
WARSZAWA: „Kawalkada“.

Nowy dyrektor szpitala. Objął już urządowanie nowy dyrektor szpitala powszechnego w Stanisławowie — dr. Jan Kochaj ze Lwowa.

„Gwiazdka“ dla ubogich dzieci pracowników P. K. P. Dyrekcja stanisławowska P. K. P., dzięki subwencji otrzymanej od Ministra Komunikacji na obdarowanie ubogiej dziatwy z okazji świąt — urządziła ub. niedzieli w sali ZKP. „Gwiazdke“ dla ubogich dzieci pracowników P. K. P. Po odegraniu „Jasełek“ i produkcjach chóru KPW. pod batutą Fr. Litwickiego i orkiestry kolejowej spożyły licznie zebrane dzieci w obecności pp. dyr. Wołkowskiego, wicedyr. Kałuskiego i nac. wydz. DOKP. wspólny podwieczorek. Na zakończenie przemówił dyr. Wołkowski, podkreślając poczucie humanitarności p. Ministra Komunikacji który mimo ciężkich warunków finansowych wyasygnował znaczną sumę na podarki świąteczne dla dzieci kolejarzy, poczem obdarowano dzieci.

Odniesienie działacza sportowego. Na ogólnym zebraniu Okr. Kolegium Sędziów mianowany został sędzią zasłużonym p. A. Brach, za zasługi położone około organizacji Podkolegium P. N. w Stanisławowie.

Wędrowka narciarska po Huculszczyźnie. Obok całego szeregu imprez narciarskich urządzanych w roku bież., na Huculszczyźnie, obfitującej we wspaniałe tereny narciarskie, clou obecnego sezonu, będzie organizowana przez S. N. P. T. T. oddziału stanisławowskiego, trzydniowa wędrow-

ka narciarska po Beskidzie Huculskim, w dniach 19—21 stycznia b. r.

Mistrzostwa tenisa stołowego. Zawody w tenisie stołowym o mistrz. kl. A. między „Rewera“ a „Makabi“, zakończyły się zwycięstwem Rewery, która uzyskała ten samemu mistrzostwo okregu.

Bieg narciarski w Jaremczu. K. P. W. ze Stanisławowa urządziło ub. niedzieli w Jaremczu narciarski bieg jazdowy dla panów na trasie 4 km. Startowało 28 zawodników, do mety przybyło 24 Czołowe miejsca zajęli: 1) Radio (AZS — Lwów); 2) Lankosz (Delatyn) i 3) Krycuń (Rewera — Stanisławów).

Nowy trick złodziejski. Do mieszkania E. Funda w Stanisławowie przybył jakiś osobnik, który podając się obecnej w mieszkaniu służącej za posłańca z kahału — szukał rzekomo gospodarza. Po odejściu owego osobnika, stwierdzono w mieszkaniu brak garderoby, która sprzatną wyrafinowany złodziejaskę. Jest to nowy, trick złodziei stanisławowskich, którzy w ostatnim czasie rozprowadzali się w niezwykły sposób, dokonując coraz to nowych „skoków“.

KUPON „SŁOWA POLSKIEGO“

uprawniający do nabycia 2-ech biletów z 30% zniżką od cen normalnych na wszystkie przedstawienia teatru zawod. im. St. Moniuszki, pod dyr. Zuzanny Łozdzkiej — Ważny 17. I. 1934.

Wyciąć i przedłożyć w kasie teatru.

Adwokat stanisławowski przed sądem.

W dniu dzisiejszym (17 bm.) odbył się przed trybunałem karnym sądu stanisławowskiego rozprawa przeciw adwokatowi stan. mgr. St. Jonaszowi oskarżonemu o przestępstwo z art. 148 k. k. (zacieranie śladów przestępstwa i utrudnianie śledztwa). Rozprawa ze względu na osobę oskarżonego wywołała w mieście wielkie zaciekawienie.

Spadek udziału fabrykatów, wzrost surowców w przywozie do Polski.

W strukturze naszego przywozu znacząca się na przestrzeni ostatnich dwóch lat zauważalna ewolucja: maleje udział w naszym przywozie artykułów spożywczych i gotowych, wzrasta natomiast udział surowców i półfabrykatów. Tak więc artykuły spożywcze stanowią w r. 1932 14 proc. naszego przywozu a w r. z. 12 proc., artykuły gotowe zaś 43 proc., a w roku zeszłym 36 proc. Z drugiej strony udział surowców i półfabrykatów w naszym przywozie zwiększył się z 44 proc. w roku ubiegłym.

Ten zdrowy proces gospodarczy występuje szczególnie wyraźnie w dziedzinie naszego przywozu tłuszczowego. Przywóz olejów pochodzenia roślinnego, który w 11 miesiącach 1931 r. wynosił poważną cyfrę 33.2 milj. zł., zmniejszył się w tym samym okresie r. 1932 do 15.5 milj. zł., a w 11 mies. r. z. wyniósł bardzo niewielką już cyfrę 3.9 milj. zł. Równolegle ze spadkiem przywozu gotowego produktu zwiększył się przywóz surowca — nasion oleistych — z 8.3 milj. zł. w 11 mies. 1931 r. do 11.2 milj. zł. w tym samym okresie 1932 r. i 16.6 milj. zł. w r. z. Oczywiście, że przyczyna tych ponysłych zmian w strukturze naszego przywozu tłuszczowego są przedewszystkiem postępy poczynione przez nasz przemysł tłuszczowy, który zwiększył w ostatnich latach z jednej strony wyzyskanie surowców krajowych, z drugiej zaś strony uruchomił olejarnie, produkujące oleje roślinne z nasion zamorskich.

W sprawie opieki nad psychicznie chorymi.

Projekt ustawy w sprawie opieki nad psychicznie chorymi rozważany będzie przez Radę Ministrów na najbliższym posiedzeniu.

Projekt ten przewiduje m. in., że za psychicznie chorych uważa się również osoby psychicznie zwyrodniałe, upośledzone i niedorozwinięte.

Opieka nad psychicznie chorymi wykonywana będzie: w zakładach i klinikach psychiatrycznych specjalnie na ten cel przeznaczonych, w koloniach rolniczych i w zakresie zorganizowanego systemu opieki rodzinnych, w oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych, w t. zw. stacjach zdawczych, oraz w rodzinie chorego, jako krewnych lub w domu osób trzecich.

Postanowienia ustawy obejmują zagadnienie budowy i utrzymania zakładów psychiatrycznych, kwestię ponoszenia kosztów leczenia psychicznie chorych, warunki przyjmowania tych chorych do zakładów, zagadnienia opieki prawnej nad psychicznie chorymi, zwalnianie ich z zakładów; t. d.

Autarchja rolna w... Anglii.

Rząd angielski zaczyna realizować częściowy program autarchji w zakresie żywienia. Przy pomocy całego szeregu posunięć oraz systemu premii rolnictwo angielskie podporządkowane zostało kontroli państwa, a z ramienia rządu minister rolnictwa Elliot mianowany został faktycznym dyktatorem na tym odcinku. Rząd rozpoczął premijowanie zasiewu pszenicy, co spowodowało wzrost obszarów uprawnych z 1.25 do 1.66 miliona morgów w ciągu r. 1933, a jednocześnie zbiory pszenicy angielskiej wzrosły o 42 proc. Nie oznacza to jeszcze zbyt radykalnych zmian w zaopatrywaniu Anglii w pszenicę, gdyż musi ona importować około 4/5 swej konsumpcji. W każdym bądź razie zasługuje na podkreślenie energia, z jaką Elliot realizuje swój program autarchji gospodarczej, podporządkowując sobie kontrolę nad niezwykle ważnym dla Anglii rynkiem bekoniowym oraz gospodarstwem mącznym. W najbliższym czasie mają być zrealizowane całkowicie plany kontroli rządowej nad produkcją i zbytem kar tofi, mleka i całego handlu mięsnego.

